

103

Πρόγραμμα
Ενδοϋπηρεσιακής
Κατάρτισης
Εγχειρίδιο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ I: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	2
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	3
ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ.....	4
ΜΕΡΟΣ II: ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	6
1) ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	6
2) ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	8
3) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	8
4) ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	10
4Α) Οι τομείς της κατάρτισης.....	11
4Β) Ο κύκλος προγραμματισμού	17
4Γ) Μάθηση διά της πρακτικής εφαρμογής	19
5) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	19
5Α) Αναλογία των συναντήσεων πρόσωπο με πρόσωπο και της επιγραμμικής αυτόνομης μάθησης	20
5Β) Περιεχόμενο και πόροι για την επιγραμμική αυτόνομη μάθηση	21
6) ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΝΟΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ	27
7) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	29
ΜΕΡΟΣ III: ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ	31
1) ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	31
2) ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	33
α) Δραστηριότητα γνωριμίας «σπάσιμο του πάγου»	33
β) Δραστηριότητες εργαστηρίου για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων ...	34
γ) Ατομικές δραστηριότητες.....	36
δ) Δραστηριότητα αξιολόγησης	37

ΜΕΡΟΣ I: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

Προς διευκόλυνση της ανάγνωσης και του προγραμματισμού του Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης, η δομή του παρουσιάζεται πιο κάτω. Το Πρόγραμμα χωρίζεται σε τρία μέρη.

Ο σκοπός του Μέρους I είναι να θέσει το Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης υπό το πλαίσιο του έργου Engage και να επιτρέψει στους χρήστες να κατανοήσουν το στόχο του έργου στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus+. Το μέρος αυτό περιλαμβάνει αναφορές στη κατάσταση του τομέα της μετανάστευσης στην Ευρώπη, στις προκλήσεις που αποφάσισαν να αντιμετωπίσουν οι εταίροι του έργου και στην ομάδα στόχος, στην οποία απευθύνεται το παρόν Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης.

Το Μέρος II αποτελεί το κεντρικό και λειτουργικό κομμάτι του Προγράμματος. Παρέχει ξεκάθαρη καθοδήγηση αναφορικά με τους τρόπους αντιμετώπισης και εφαρμογής της πτυχής του προγραμματισμού του Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Υπό αυτό το πρίσμα, παρουσιάζονται τα σημεία προγραμματισμού: ο κύκλος προγραμματισμού, η ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και η μεθοδολογία.

Ακολουθώντας τις τρέχουσες τάσεις της δημιουργίας ευελιξίας κατά τη μάθηση, η επιλογή του περιεχομένου και των ασκήσεων που είναι απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων κάθε τομέα, έχει ανατεθεί στον εκπαιδευτή. Η ελευθερία αυτή θα επιτρέψει στον εκπαιδευτή να προσαρμοστεί στις ανάγκες της κάθε ομάδας συμμετεχόντων. Μέσω της προσέγγισης αυτής, θέλουμε να προσφέρουμε ένα μοναδικό και βιώσιμο πρόγραμμα, το οποίο θα προβάλλει ευέλικτα και ευπροσάρμοστα αποτελέσματα.

Για τη προσφορά επιπρόσθετης στήριξης στους εκπαιδευτές, ειδικότερα όσους αναλαμβάνουν το ρόλο για πρώτη φορά, το Μέρος III προσφέρει μια σύνοψη εισηγήσεων για το πιθανό περιεχόμενο και τις δραστηριότητες που μπορούν να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια του Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Το περιεχόμενο και οι δραστηριότητες είναι υποδιαιρέμένα σύμφωνα με τις φάσεις της κατάρτισης, κατά τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν: στη εισαγωγική φάση (δραστηριότητες γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου»), στο κεντρικό μέρος (ομαδικές και ατομικές δραστηριότητες για την απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων) και στη τελική φάση (δραστηριότητες αξιολόγησης).

Κατά την ανάπτυξη του παρόντος Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης, θέλαμε να χρησιμοποιήσουμε την έννοια της άτυπης μάθησης, καθώς θεωρείται η καταλληλότερη μορφή μάθησης για τις ομάδες στόχος. Η άτυπη μάθηση αποτελεί μια μορφή μάθησης, η οποία υπήρχε ανέκαθεν ως μέρος των εμπειριών του ατόμου. Τα ουσιαστικά στοιχεία της άτυπης μάθησης είναι ο αυθορμητισμός και ο ανεπίσημος χαρακτήρας της, καθώς και μια δόση έλλειψης προγνωσιμότητας. Σήμερα, είναι προφανές όσο ποτέ προηγουμένως, ότι οι άνθρωποι μαθαίνουν διαρκώς και όχι μόνο σε τυπικά πλαίσια μάθησης. Η μάθηση αποτελεί μια από τις έμφυτες ανάγκες των ανθρώπινων όντων και υπ' αυτό την έννοια πρέπει να υποστηρίζεται. Καθότι δεν μπορούν να οργανωθούν όλα τα στοιχεία, δημιουργείται μια ανάγκη για προγραμματισμό.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΪΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Όπως έχει σημειωθεί στο έντυπο αίτησης του έργου, το Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην ενασχόληση με μη παραδοσιακούς τρόπους μάθησης και προσεγγίσεις βασισμένες στην έρευνα, αξιοποιώντας τη πανταχού παρουσία της ηλεκτρονικής μάθησης και των άτυπων περιβαλλόντων μάθησης.

Επομένως, οι εκπαιδευτές ενηλίκων και οι συνοδοί μεταβατικών φάσεων για μετανάστες, οι οποίοι θα παρέχουν στήριξη στις γυναίκες μετανάστριες για την ολοκλήρωση του μεικτού Προγράμματος Διδασκαλίας «Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης» και τη χρήση του ψηφιακού συνόλου εργαλείων, θα πρέπει να λάβουν στήριξη από το Πρόγραμμα, για να εργαστούν με τα επιγραμμικά περιβάλλοντα.

Το Πρόγραμμα θα πρέπει, επίσης, να παρέχει στήριξη στους εκπαιδευτές ενηλίκων, ώστε να βοηθήσουν τις μαθητευόμενες αναφορικά με πρόσθετες ανάγκες, οι οποίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ένα χαμηλό επίπεδο γνώσης της γλώσσας της χώρας υποδοχής, την έλλειψη εμπειρίας σχετικά με τη παρακολούθηση μιας τυπικής κατάρτισης, την έλλειψη τεχνολογικών δεξιοτήτων, καθώς και την έλλειψη αυτοπεποίθησης για τη κατανόηση της κατάρτισης.

Κάθε ομάδα, σε συνάρτηση με τις αναφερόμενες ανάγκες, θα έχει τη δική της, πολύ συγκεκριμένη ανάγκη, η οποία συνδέεται με το πολιτιστικό υπόβαθρο των συμμετεχόντων και της χώρας υποδοχής. Θα πρέπει να αποδοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο τρόπο με τον οποίο τα διαφορετικά πολιτιστικά υπόβαθρα θα συναντηθούν και θα ταυτιστούν μεταξύ τους.

Το πρόγραμμα είναι διαρθρωμένο με τρόπο, ώστε να παρέχει στους εκπαιδευτές κατευθυντήριες γραμμές για το προγραμματισμό δραστηριοτήτων με τις ομάδες συμφερόντων τους, στις αντίστοιχες χώρες και πόλεις διαμονής τους. Ο πρωταρχικός στόχος του έργου είναι ο σεβασμός των ιδιαιτεροτήτων του κάθε εταίρου και των ατόμων που συμμετέχουν στη διαδικασία ενημέρωσης, έχοντας ως ξεκάθαρη αρχή το σεβασμό προς τις πολιτιστικές διαφορές. Η δομή του προγράμματος θα επεξηγηθεί στο Μέρος II. Το κοινό στοιχείο όλων των μερών είναι ο στόχος προς επίτευξη, δηλαδή η ενδυνάμωση των προσωπικών ικανοτήτων των γυναικών μεταναστριών και η ανάδειξή τους ως ηγέτιδες ενσωμάτωσης.

Η αύξηση του αριθμού των μεταναστών και της κινητικότητας τους στην Ευρώπη αποτελεί μια διαρκώς εξελισσόμενη πραγματικότητα. Η γήρανση του Ευρωπαϊκού πληθυσμού θα διασφαλίσει, ότι οι καθαρές μεταναστευτικές ροές προς την Ευρώπη θα εξακολουθήσουν με σταθερό ρυθμό για πολλά ακόμη χρόνια. Η επιτυχής ενσωμάτωση των μεταναστευτικών κοινοτήτων στο δημόσιο και πολιτικό βίο είναι ουσιώδης για την επίτευξη μιας συνεκτικής και συμπεριληπτικής κοινωνίας στην Ευρώπη.

Το έργο Engage αναγνωρίζει την ανάγκη εξεύρεσης μιας νέας προσέγγισης για τη παροχή στήριξης στην ένταξη το μεταναστών. Για το λόγο αυτό, το έργο Engage εστιάζει περισσότερο στην ενσωμάτωση των μεταναστών μέσω της εκπαίδευσης και της δημιουργίας ενός νέου προφίλ μιας *ηγέτιδας ενσωμάτωσης*, το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί και ως το προφίλ μιας *πολιτιστικής διαμεσολαβήτριας*. Η ανάπτυξη των πνευματικών παραδοτέων του έργου είναι καίριας σημασίας για τη νέα προσέγγιση:

- IO1) Πρόγραμμα Διδασκαλίας για τις Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης
- IO2) Ψηφιακό Σύνολο Εργαλείων των Πόρων Ενσωμάτωσης
- IO3) Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης
- IO4) Πύλη Ηλεκτρονικής Μάθησης και το Ψηφιακό Σύνολο Εργαλείων
- IO5) Έγγραφο Πολιτικής

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, οι εταίροι του έργου αφοσιώθηκαν στη διατύπωση, τη διάρθρωση και τη δοκιμαστική εφαρμογή ενός νέου, εξατομικευμένου προγράμματος διδασκαλίας για την ενσωμάτωση, καθώς και ενός συνόλου ευέλικτων και ευπροσάρμοστων πόρων κατάρτισης που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτές ενηλίκων στην επίτευξη των στόχων ενσωμάτωσής τους και στην υποστήριξη των νέων ηγέτιδων ενσωμάτωσης.

Όπως και σε κάθε άλλο πρόγραμμα ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης, αυτά θα πρέπει να προσαρμοστούν όσο γίνεται στις ανάγκες και τις προσδοκίες της ομάδας κατάρτισης. Το παρόν Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης έχει αναπτυχθεί στη βάση των αρχών της πραγματικότητας και της βιωσιμότητας του περιεχομένου και της προτεινόμενης μεθοδολογίας.

Το περιεχόμενο έχει επιλεγεί κατόπιν της ανάπτυξης άλλων πνευματικών παραδοτέων στα πλαίσια του έργου Engage – του Προγράμματος Διδασκαλίας «Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης» και του Ψηφιακού Συνόλου Εργαλείων των Πόρων Ενσωμάτωσης. Για τη μεθοδολογία, χρησιμοποιήσαμε τη προσέγγιση της μάθησης διά της πρακτικής εφαρμογής. Ο David A. Kolb ήταν ο πρωτοστάτης της ιδέας της εμπειρικής μάθησης, η οποία αποτελεί τη εκμάθηση μέσω του προβληματισμού αναφορικά με τα όσα έχουν ειπωθεί και κατά την οποία, η προσοχή εστιάζεται στη μαθησιακή διαδικασία του ατόμου.

Μια άλλη καινοτόμος πτυχή του προγράμματος διδασκαλίας είναι η προτίμηση των μοντέλων μη τυπικής και άτυπης μάθησης έναντι του μοντέλου τυπικής μάθησης. Πιστεύουμε, ότι αν χρησιμοποιηθούν τα μοντέλα μη τυπικής και άτυπης μάθησης, οι δραστηριότητες και οι στόχοι προς επίτευξη θα έχουν ένα βελτιωμένο αντίκτυπο στην ομάδα στόχος και τους τελικούς χρήστες. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην επιλογή των περιβαλλόντων, στα πλαίσια των οποίων λάβει χώρα η ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση, με προτίμηση σε περιβάλλοντα που χαρακτηρίζουν το κοινωνικοπολιτιστικό πλαίσιο της πόλης/ περιφέρειας σε σύγκριση με τις παραδοσιακές αίθουσες διδασκαλίας. Αν και οι εκπαιδευτές πρέπει να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες των μαθητευόμενων με ευαισθησία και να προσαρμόζουν τη διδασκαλία τους σε μια συγκεκριμένη στιγμή και σε συγκεκριμένες συνθήκες, παρ' όλα αυτά χρειάζονται ένα πλαίσιο, γύρω από το οποίο θα βασίσουν το περιεχόμενο. Η ενσωμάτωση στοιχείων της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης αποδείχθηκε δύσκολη έως και αντιφατική ορισμένες φορές, καθώς ο προγραμματισμός αποτελεί χαρακτηριστικό του επίσημου συστήματος, ενώ η άτυπη μάθηση λαμβάνει χώρα σε ένα πλαίσιο, το οποίο είναι αυθόρμητο, σποραδικό και δύσκολο να προβλεφθεί και ως εκ τούτου δε μπορεί ούτε να οργανωθεί, ούτε να συγκειμενοποιηθεί.

ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ

Το Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης είναι σχεδιασμένο για δύο ξεχωριστές ομάδες στόχος:

- τους εκπαιδευτές ενηλίκων και τους εργαζόμενους των οργανώσεων στήριξης των μεταναστών, οι οποίοι θα συμμετάσχουν στην ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση
- τις γυναίκες μετανάστριες, οι οποίες έχουν την ευκαιρία να γίνουν ηγέτιδες ενσωμάτωσης στις κοινότητες τους.

Στη σύγχρονη κοινωνία, ο ρόλος του εκπαιδευτικού προσαρμόζεται διαρκώς. Από την άλλη, ο ρόλος των ηγέτιδων ενσωμάτωσης καθίσταται ολοένα και πιο τρέχων και απαραίτητος, ιδιαίτερα στους τομείς με υψηλά ποσοστά μετανάστευσης.

Ο εκπαιδευτής, ο οποίος πραγματοποιεί αυτού του είδους την ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση έχει δύο βασικούς ρόλους, όντας ο συντονιστής και ο διευκολυντής της μαθησιακής διαδικασίας.

Ο εκπαιδευτής ως συντονιστής χρειάζεται να γνωρίζει:

- τις ανάγκες της ομάδας στόχος
- το υπόβαθρο κάθε μέλους της ομάδας στόχος.
-

Ο εκπαιδευτής, ως διευκολυντής αναγκών, χρειάζεται να γνωρίζει πώς να:

- ακούει και να κατανοεί τους μαθητευόμενους και να χρησιμοποιεί τις αλληλεπιδράσεις τους κατά τη μαθησιακή διαδικασία,
- κινητοποιεί και να εμπλέκει τους μαθητευόμενους στη μαθησιακή δραστηριότητα,
- δημιουργεί και να διατηρεί μια θετική και συναρπαστική μαθησιακή/εργασιακή ατμόσφαιρα,
- χρησιμοποιεί το κοινωνικό και το φυσικό περιβάλλον ως ένα ευνοϊκό μαθησιακό κλίμα που θα προσφέρει κίνητρο
- παρακολουθεί τη δυναμική της ομάδας
- παρακολουθεί την εξέλιξη των δεξιοτήτων των μαθητευόμενων.

Ποιος είναι ο ηγέτης ενσωμάτωσης;

Σε μια σύγχρονη κοινωνία, το προφίλ από συνδέεται επίσης με το εργασιακό και το επαγγελματικό περιβάλλον. Ο ηγέτης ενσωμάτωσης στο υφιστάμενο πλαίσιο αποτελεί τον βασικό, καθημερινό διαχειριστή που είναι υπεύθυνος για το συντονισμό, το προγραμματισμό, την επίλυση προβλημάτων και την εφαρμογή όλων των απαιτήσεων για την επίτευξη της ενσωμάτωσης και των επιχειρηματικών αποτελεσμάτων. Αυτό είναι ένα τεράστιο καθήκον και αποτελεί ένα πολύ παρεξηγημένο ρόλο.

Αυτός είναι ένας αναγκαίος και καίριας σημασίας ρόλος, αφιερωμένος στην επίτευξη των επιχειρηματικών αποτελεσμάτων που τέθηκαν από την εταιρία, στο καθορισμό των βασικών στόχων και στη λήψη ουσιαστικών αποφάσεων.

Όσον αφορά το πλαίσιο μετανάστευσης, ο ηγέτης ενσωμάτωσης θεωρείται ως διαμεσολαβητής μεταξύ των μελών της δικής του «κοινότητας» προέλευσης και της κοινωνικοπολιτιστικής κοινότητας της χώρας στην οποία διαμένει επί του παρόντος. Όπως και σε κάθε ανάλογο πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένου και του πλαισίου της μετανάστευσης, ο ηγέτης ενσωμάτωσης θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- **Διαχειρίζεται το χάος**, λειτουργώντας ως το βασικό, καθημερινό σημείο επαφής μεταξύ όλων των θεμάτων που συνδέονται με την ενσωμάτωση και καθορίζοντας το σχεδιασμό της συνολικής διαδικασίας ενσωμάτωσης, τις τεχνικές λεπτομέρειες και τα πρωτόκολλα που θα ακολουθηθούν από όλους τους συμμετέχοντες και τα στελέχη.
- **Επιταχύνει τη διαδικασία**, βοηθώντας τους μετανάστες που συμμετέχουν στη να διαχειριστούν το ρυθμό και τη δυναμική της ενσωμάτωσης, πιέζοντας για την έγκαιρη λήψη αποφάσεων αναφορικά με βασικά ζητήματα και προσφέροντας πραγματική λογοδοσία για τις επιμέρους δράσεις και τις προθεσμίες.

- **Σχεδιάζει την επιτυχία**, παρέχοντας διαρκώς εστίαση και κατεύθυνση ως προς ότι μετράει περισσότερο, και αναζητώντας και υπογραμμίζοντας τις βέλτιστες πρακτικές ή τις πιθανές ασυνεννοησίες που θα μπορούσαν να καταστρέψουν την αξία ή να δημιουργήσουν κινδύνους.
- **Κατευθύνει ατομικά την αλλαγή**, συμμετέχοντας άμεσα και κατά κύριο λόγο σε θέματα των μειζόνων ζητημάτων, ώστε ο ρόλος αυτός να βοηθήσει στη διαχείριση του «λευκού φάσματος» και των εξαρτήσεων που προέκυψαν από τα προσδιορισμένα ζητήματα και ακολούθως, συντονίζοντας και κοινοποιώντας τις λύσεις σε όλους τους εμπλεκόμενους.

ΜΕΡΟΣ II: ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1) ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η τυπική μάθηση είναι η εκπαίδευση, η οποία πραγματοποιείται συνήθως από πλευράς των εκπαιδευμένων εκπαιδευτικών με ένα συστηματικό και εκούσιο τρόπο, στα πλαίσια ενός σχολείου, ενός ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή ενός πανεπιστημίου. Σύμφωνα με τον ορισμό του ΟΟΣΑ, αποτελεί μια από τις τρεις μορφές μάθησης, με τις άλλες να είναι η μη τυπική μάθηση, η οποία τυπικά διεξάγεται με φυσικό τρόπο, ως μέρος κάποιας άλλης δραστηριότητας και η άτυπη μάθηση που περιλαμβάνει όλα τα υπόλοιπα, όπως την αθλητική εκπαίδευση που παρέχεται από μη εκπαιδευμένους εκπαιδευτικούς, χωρίς την ύπαρξη ενός επίσημου προγράμματος διδασκαλίας.

Έρευνες καταδεικνύουν, ότι το 70-80% της συνολικής μάθησης προέρχεται από την άτυπη μάθηση. Ωστόσο, αυτό φαίνεται ότι παραβλέπεται σε μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της κατάρτισης. Πιο κάτω υπάρχουν ορισμένα χαρακτηριστικά της άτυπης μάθησης:

- είναι κάτι που συμβαίνει ασυνείδητα
- αποτελεί μέρος της καθημερινής ρουτίνας
- είναι αυτόνομη και συχνά προκαλείται μέσω της ύπαρξης εσωτερικών ή εξωτερικών κινήτρων
- μπορεί να είναι ακούσια, χαλαρή και απροσχεδίαστη.

Οι άνθρωποι μαθαίνουν καθημερινά παρακολουθώντας, παρατηρώντας, συζητώντας και ακούγοντας τους ομοτίμους, τους προϊστάμενους, τους πελάτες, τους πωλητές, τους συναδέλφους και τους γείτονές τους. Η συμπεριφορά τους επηρεάζεται έντονα από τον επανομαζόμενο *σιωπηλό εκπαιδευτή* μιας ομάδας, γνωστό και ως η νοοτροπία της οργάνωσης μιας ομάδας. Οπότε, ποια είναι η δική σας νοοτροπία διδασκαλίας;

Ενώ η τυπική κατάρτιση απαιτεί τον αυστηρό προγραμματισμό περιεχόμενου, το οποίο μπορεί να ποσοτικοποιηθεί, η άτυπη κατάρτιση περιστρέφεται γύρω από αυτοκατευθυνόμενα άτομα με κίνητρο (μαθητευόμενοι) και τους εκπαιδευτές και μπορεί να είναι ακούσια, χαλαρή και απροσχεδίαστη. Τα προγράμματα άτυπης μάθησης παρέχουν πολύ περισσότερη ευελιξία, τόσο στον εκπαιδευτή, όσο και στους μαθητευόμενους και αποτελούν μια διαδικασία αμοιβαίας μάθησης. Η άτυπη μάθηση ανήκει σε ένα συγκεκριμένο τομέα της ψυχολογίας και της παιδαγωγικής, διότι απαιτεί έναν εκπαιδευτή που να διαθέτει τις γνώσεις και τις δεξιότητες, ώστε να επιλέξει αρτίως μεθόδους δημιουργίας του περιεχομένου που να βγάζουν νόημα για τους μαθητευόμενους. Το παρόν Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης περιγράφει μεθόδους ενεργής μάθησης, οι οποίες μπορούν να λειτουργήσουν ως κατευθυντήριες γραμμές και ως στήριξη στη ζωή των εκπαιδευτών. Η άτυπη μάθηση συχνά παραβλέπεται και δεν αντιμετωπίζεται ως μια ιδιαίτερα βάσιμη νοοτροπία μάθησης και διδασκαλίας. Ορισμένοι ερευνητές και ακαδημαϊκοί (αν και όχι όλοι μας!) υποστηρίζουν την άποψη, ότι η άτυπη μάθηση είναι λιγότερο πολύτιμη σε σχέση με τη τυπική, κανονιστική μάθηση (εν μέρει, λόγω της δυσκολίας ποσοτικοποίησης της – θεωρούν, ότι εφόσον δε μπορεί να καταμετρηθεί, δεν έχει καμία αξία). Ωστόσο, η άτυπη μάθηση είναι αυτή που μας προσφέρει ζωντάνια, μας διατηρεί πνευματικά δραστήριους και ενδιαφερόμενους για τον κόσμο που μας περιβάλλει, καθώς και για τη προσωπική μας ανάπτυξη. Απλώς επειδή η άτυπη μάθηση δε μπορεί να ποσοτικοποιηθεί εύκολα, αυτό δε σημαίνει, ότι δεν αξίζει το κόπο ή ότι δεν είναι ουσιώδης για την ανάπτυξη και την εξέλιξή μας ως ανθρώπινα όντα.

Η ιδέα εδώ είναι ότι οι εκπαιδευτές ενηλίκων και τα άτομα που εργάζονται με μετανάστες μπορούν τώρα να αποτελέσουν μέρος μιας διαδικασίας αμοιβαίας μάθησης. Εφόσον, ο καθένας μπορεί να δημιουργήσει μαθησιακούς πόρους γρήγορα και εύκολα, μπορεί να αναπτυχθεί περισσότερο περιεχόμενο από πλευράς των ατόμων που κατανοούν καλύτερα τις ανάγκες των μαθητευόμενων (μετανάστες). Η μη τυπική και η άτυπη μάθηση επιτρέπουν στους εκπαιδευτές ενηλίκων να στηρίξουν τους μαθητευόμενους στα νέα μαθησιακά περιβάλλοντα (εννοώντας, ότι οι μαθητευόμενοι μπορούν να επιλέξουν τις πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν περισσότερο και να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτές, αντί να παρακολουθούν μαζικές, ζωντανές συναντήσεις κατάρτισης, όπου τα θέματα που καλύπτονται δεν είναι πάντα σχετικά). Αυτές οι μορφές πιθανών μαθησιακών περιβαλλόντων περιγράφονται και στο υφιστάμενο Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης. Επίσης, το περιεχόμενο της άτυπης μάθησης μπορεί να κοινοποιηθεί και να διανεμηθεί εύκολα μέσω κοινωνικών καναλιών, όπως το Facebook ή το Twitter, και να προσαρμοστεί εύκολα για κινητές συσκευές. Με άλλα λόγια, ένα καλά ανεπτυγμένο πρόγραμμα άτυπης μάθησης παρέχει πληροφόρηση στους μαθητευόμενους οποτεδήποτε, οπουδήποτε.

Αν και όλα τα μαθησιακά μοντέλα είναι σε θέση να παραδώσουν το περιεχόμενο γρήγορα κατ' απαίτηση, η μη τυπική και η άτυπη μάθηση είναι πιο εύχρηστες για τις γυναίκες μετανάστριες, ιδιαίτερα λόγω της έλλειψης εμπειρίας που παρουσιάζουν συνήθως στη συμμετοχή στην επίσημη εκπαίδευση. Οι μετανάστριες μπορεί να παροτρυνθούν να μάθουν, λόγω μιας άμεσης ανάγκης και επιθυμίας, για να μάθουν πώς γίνεται κάτι ή για να κατανοήσουν κάτι, το οποίο είναι σημαντικό για το μέλλον τους. Εντούτοις, είναι μύθος ότι μάθηση συντελείται στο σχολείο ή στην αίθουσα διδασκαλίας. Κατά την άτυπη μάθηση δεν υπάρχει αίθουσα διδασκαλίας. Για την άτυπη μάθηση, η καλύτερη αίθουσα διδασκαλίας είναι ο κόσμος.

2) ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Όπως έχει σημειωθεί στο Μέρος Ι, το έργο Engage αναγνωρίζει την ανάγκη εξεύρεσης μιας νέας προσέγγισης για τη παροχή στήριξης στην ενσωμάτωση των μεταναστών. Στο επίκεντρο της νέας προσέγγισης βρίσκεται η παροχή ενός νέου, εξατομικευμένου προγράμματος διδασκαλίας για την ενσωμάτωση, καθώς και ενός συνόλου ευέλικτων και ευπροσάρμοστων πόρων κατάρτισης που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτές ενηλίκων στην επίτευξη των στόχων ενσωμάτωσής τους. Οι συγκεκριμένοι στόχοι του Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης είναι:

- η ανάπτυξη ενός εξατομικευμένου και πιστοποιημένου Προγράμματος Διδασκαλίας «Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης», απευθυνόμενο σε γυναίκες μετανάστριες, το οποίο στηρίζει την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων που είναι ουσιαστικές για το νέο τους ρόλο ως ηγέτιδες ενσωμάτωσης στις κοινότητες τους
- η ανάπτυξη ενός Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης για τους εκπαιδευτές ενηλίκων και τους εκπαιδευτές των οργανώσεων στήριξης των μεταναστών,
- η παροχή βοήθειας στους εκπαιδευτές ενηλίκων και τους εκπαιδευτές των οργανώσεων στήριξης των μεταναστών στην εφαρμογή του Προγράμματος Διδασκαλίας «Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης»,
- η ανάπτυξη ενός κλιμακωτού μοντέλου ενσωμάτωσης, στα πλαίσια του οποίου κάθε εκπαιδευμένη ηγέτιδα ενσωμάτωσης θα εμπλέκει σε ένα μικροδίκτυο τουλάχιστον πέντε άλλες μετανάστριες.

3) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Οι μαθητευόμενοι (εκπαιδευτές ενηλίκων, συνοδοί μεταβατικών φάσεων για μετανάστες) θα είναι σε θέση να:

- 1) βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες σχεδιασμού και ανάπτυξης ενός προγράμματος κατάρτισης προσαρμοσμένου στις ανάγκες κατάρτισης της ομάδας
- 2) αναπτύξουν δεξιότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες για να γίνουν ηγέτες ενσωμάτωσης, υπεύθυνοι για το προγραμματισμό, τη χάραξη, την υλοποίηση και τη καθοδήγηση της διαδικασίας ενσωμάτωσης των μεταναστών
- 3) προγραμματίζουν, να συντονίζουν και να υλοποιούν προγράμματα κατάρτισης για την υποστήριξη της ένταξης άλλων μεταναστών
- 4) αναπτύξουν και να ενδυναμώνουν τις διδακτικές δεξιότητες αναφορικά με την εκπαίδευση ενηλίκων και στα πλαίσια μιας συγκεκριμένης ομάδας στόχος
- 5) αναπτύξουν και να ενδυναμώνουν τις ατομικές και μεταβιβάσιμες δεξιότητες αναφορικά με την εκπαίδευση ενηλίκων και στα πλαίσια μιας συγκεκριμένης ομάδας στόχος

ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
Ο εκπαιδευτής κατανοεί/ γνωρίζει πώς να: - τις ανάγκες της ομάδας στόχος - ακούει και να κατανοεί τους μαθητευόμενους και να χρησιμοποιεί τις αλληλεπιδράσεις τους κατά τη μαθησιακή διαδικασία - κινητοποιεί και να εμπλέκει τους μαθητευόμενους στη δραστηριότητα - δημιουργεί και να διατηρεί μια θετική και συναρπαστική μαθησιακή/εργασιακή ατμόσφαιρα - χρησιμοποιεί το κοινωνικό και το φυσικό περιβάλλον ως ένα ευνοϊκό μαθησιακό κλίμα που θα προσφέρει κίνητρο - παρακολουθεί τη δυναμική της ομάδας - παρακολουθεί την εξέλιξη των δεξιοτήτων των μαθητευόμενων - ενδυναμώνει τους μαθητευόμενους, ώστε υπάρχει διαφάνεια και ειλικρίνεια κατά τη διάρκεια των μαθημάτων	Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να: - ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητευόμενων, ώστε να αναπτύξει τη μαθησιακή διαδικασία - χρησιμοποιεί όλες τις στρατηγικές για τη παροχή κινήτρων και τη συμμετοχή των μαθητευόμενων σε μια μαθησιακή δραστηριότητα - δημιουργεί μια καλή μαθησιακή/εργασιακή ατμόσφαιρα που θα δημιουργεί κίνητρο - χρησιμοποιεί το κοινωνικό και το φυσικό περιβάλλον στις μαθησιακές και εργασιακές δραστηριότητες - ελέγχει τη δυναμική της ομάδας - ελέγχει και να παρακολουθεί την εξέλιξη των δεξιοτήτων των μαθητευόμενων - χρησιμοποιεί τα κατάλληλα εργαλεία για την εργασία σε ένα διαπολιτισμικό περιβάλλον - διαχωρίζει τους διαπροσωπικούς τρόπους μάθησης - κατανοεί και να εφαρμόζει τις	Ο εκπαιδευτής φέρει ευθύνη για: - τη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή διαδραστικών μεθόδων μάθησης και μεθόδων αυτόνομης μάθησης, όσον αφορά τα μαθησιακά αποτελέσματα, το προφίλ των μαθητευόμενων και τις συνθήκες διδασκαλίας - την ενσωμάτωση των γενικότερων δεξιοτήτων διδασκαλίας και της μεθοδολογίας στην εκπαίδευση ενηλίκων σε ένα άτυπο εργασιακό/ μαθησιακό περιβάλλον

	βασικές μεθόδους διδασκαλίας ενηλίκων και μεταναστών - επιλέγει πληροφορίες και να παρέχει στρατηγικές για τη διατήρηση του κινήτρου των μαθητευόμενων- κατανοεί τις διαδικασίες της πολιτιστικής μετάβασης στα πλαίσια της μαθησιακής διαδικασίας- αναγνωρίζει θετικές μαθησιακές ατμόσφαιρες- αναγνωρίζει τα οφέλη των ΤΠΕ για τον κόσμο του σήμερα- εφαρμόζει το δυναμικό των ΤΠΕ ως μια υποστήριξη για τη δημιουργικότητα και τη καινοτομία στη προσωπική συμπερίληψη στη κοινωνία και την απασχόληση- διαχωρίζει μεταξύ των δραστηριοτήτων παρακολούθησης και αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας- εφαρμόζει αυτόνομα περιεχόμενο, βασισμένο στις ανάγκες των μαθητευόμενων	

4) ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Το πρόγραμμα αποτελείται από τρία βασικά μέρη:

- τους τομείς της κατάρτισης
- το κύκλο προγραμματισμού
- τη μεθοδολογία της μάθησης διά της πρακτικής εφαρμογής.

4A) Οι τομείς της κατάρτισης

Δεξιότητες – ευελιξία – ενδυναμώνω – ευθύνη και αυτονομία – αυτές φαίνεται να είναι λέξεις κλειδιά του παρόντος εγγράφου.

Αφού καθοριστούν οι στόχοι του Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης, είναι απαραίτητες οι διαδικασίες για το προσδιορισμό των τομέων ικανότητας και δράσης. Το πρώτο που θα οριστεί είναι οι δεξιότητες και τα σχετικά αποτελέσματα, τα οποία οι μαθητευόμενοι θα εργαστούν για να αναπτύξουν και να ενδυναμώσουν. Οι δεξιότητες αποτελούν το πρώτο βήμα του προγραμματισμού. Είναι σημαντικό να οριστούν οι δεξιότητες που επιθυμούν να έχουν οι ηγέτιδες ενσωμάτωσης. Έχουν προσδιοριστεί με βάση μια ανάλυση για το γενικό ρόλο του ηγέτη ενσωμάτωσης σε μια κοινότητα και είναι κομμάτι του **τομέα των δεξιοτήτων**.

Οι δεξιότητες θα πρέπει να αναπτυχθούν μέσω της εργασίας με συγκεκριμένο περιεχόμενο. Στο μέρος αυτό επεξηγείται πώς προσδιορίζεται και πώς χρησιμοποιείται ο **τομέας του περιεχομένου**.

Η καινοτομία του προγράμματος είναι η ανάπτυξη των δεξιοτήτων σε ένα μη τυπικό/ άτυπο μαθησιακό πλαίσιο. Δεδομένου, ότι η συγκεκριμένη ομάδα στόχος αποτελείται από άτομα που προέρχονται από διαφορετικά υπόβαθρα, με διαφορετικά επίπεδα προετοιμασίας και πολιτιστικά υπόβαθρά, επιλέχθηκαν μια μη τυπική/ άτυπη προσέγγιση και ένα πλαίσιο αυτόνομης μάθησης. Για το λόγο αυτό, προτείνουμε ένα τρίτο τομέα – **το τομέα του μαθησιακού περιβάλλοντος**.

Έχετε κατά νου, ότι για το προγραμματισμό των δραστηριοτήτων χρησιμοποιείται μια οριζόντια προσέγγιση. Οι προαναφερόμενες επιλογές για το μαθησιακό περιβάλλον παρουσιάζονται ως επιλογές και υποδείξεις. Κάθε εκπαιδευτής είναι ελεύθερος να επιλέξει το χώρο και τις φάσεις της κατάρτισης/μάθησης που είναι αντιπροσωπευτικά του τοπικού περιβάλλοντος της πόλης/ περιφέρειας, όπου θα λάβει χώρα η κατάρτιση και όπου ζουν/εργάζονται/περνούν το χρόνο τους οι μαθητευόμενοι.

Κατά το προγραμματισμό και την εφαρμογή του Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να χρησιμοποιήσει και να αναφερθεί κυρίως στα Πνευματικά Παραδοτέα Engage: το Πρόγραμμα Διδασκαλίας για τις Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης (IO1) και το Ψηφιακό Σύνολο Εργαλείων των Πόρων Ενσωμάτωσης (IO2).

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ

- Αγορά και καταστήματα
- Καφέ- μπαρ και εστιατόρια
- Χώροι αθλητικής δραστηριότητας
- Βιβλιοθήκες
- Μουσεία
- Κοινωνικά δίκτυα και περιβάλλοντα ΤΠΕ
- Φύση (πάρκα, κήποι, δάση, λίμνες, παραλίες, βουνά)

Οι ανάγκες της μαθησιακής κοινότητας (μαθητευόμενοι) / το

**ΤΟΜΕΑΣ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ****ΤΟΜΕΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ**

- ▶ Διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση – ενασχόληση με τη διαφορετικότητα
- ▶ Διαδραστικές μέθοδοι για την εκπαίδευσης ενηλίκων
- ▶ Πώς να διδάξετε τις μετανάστριες
- ▶ Αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση
- ▶ Συμμετοχή των ΜΜΕ
- ▶ Αυτόνομη μάθηση

**ΤΟΜΕΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ****ΓΝΩΣΕΙΣ****ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ****ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ**

- αναγνώριση των αναγκών των μαθητευόμενων στα πλαίσια ενός διαπολιτισμικού περιβάλλοντος-ενασχόληση με τη διαφορετικότητα • Μαθησιακό περιβάλλον • Επίσημη αίθουσα διδασκαλίας • Μαθήματα σε εξωτερικούς χώρους • Χρήση των κοινωνικών και φυσικών περιβαλλόντων ως χώροι διδασκαλίας • Οι ανάγκες των μαθητευόμενων / το κίνητρο των μαθητευόμενων/ εργασιακή ατμόσφαιρα	- χρήση των κατάλληλων εργαλείων για την εργασία σε ένα διαπολιτισμικό περιβάλλον - ανάλυση των διαπολιτισμικών τρόπων μάθησης - ανάπτυξη των μαθησιακών δεξιοτήτων με δημιουργικούς και καινοτόμους τρόπους - ανταπόκριση στις ανάγκες των μαθητευόμενων και χρήση των αλληλεπιδράσεών τους για την ανάπτυξη της διαδικασίας μάθησης - διαχωρισμός μεταξύ των αναγκών των μαθητευόμενων/ των κινήτρων τους και των χαρακτηριστικών μιας θετικής μαθησιακής ατμόσφαιρας - δημιουργία μιας καλής μαθησιακής/εργασιακής ατμόσφαιρας που θα δημιουργεί κίνητρο	- επιλογή και εφαρμογή του περιεχομένου σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητευόμενων, τα κίνητρά τους και την εργασιακή ατμόσφαιρα - δημιουργία ενός μαθησιακού περιβάλλοντος - δημιουργία και σχεδιασμός δραστηριοτήτων, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν με την ομάδα στόχος σε ένα μαθησιακό περιβάλλον - επιλογή των καλύτερων δεξιοτήτων διδασκαλίας και της καλύτερης μεθοδολογίας για την άτυπη μάθηση στη εκπαίδευση ενηλίκων - δημιουργία ενός μαθησιακού περιβάλλοντος

ΤΟΜΕΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
• Τυπική/ μη τυπική/ άτυπη μάθηση • Πρόγραμμα Διδασκαλίας • Πρόγραμμα • Προγραμματισμός	- διαχωρισμός μεταξύ των χαρακτηριστικών της τυπικής, της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης - εφαρμογή περιεχομένου σε ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό μοντέλο	- ανάπτυξη των γενικότερων δεξιοτήτων διδασκαλίας και της μεθοδολογίας για την μη τυπική μάθηση στην εκπαίδευση ενηλίκων

ΤΟΜΕΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
• Μέθοδοι διδασκαλίας (αυτόνομη μάθηση/ μάθηση βασισμένη στην έρευνα) • Διαδραστικές μέθοδοι στην εκπαίδευση ενηλίκων και κατά την εργασία με μετανάστες • μοντέλα • συνεργατική μάθηση • επίλυση προβλημάτων	- δημιουργία τρόπων βίωσης των πληροφοριών και αναλογισμός του αντίκτυπου όταν βασίσουμε πάνω σε αυτούς τις ιδέες και τις αντιλήψεις - χρήση τεχνικών προβληματισμού, όπως το ημερολόγιο και ο διάλογος - κατανόηση και εφαρμογή των βασικών μεθόδων διδασκαλίας σε ενήλικες και μετανάστες, χρησιμοποιώντας την αυτόνομη μάθηση/ μάθηση βασισμένη στην έρευνα - κατανόηση των διαδικασιών της πολιτιστικής μετάβασης - γνώση των τρόπων μάθησης και αποτελεσματικής συνεργασίας - αξιοποίηση διαδραστικών μεθόδων στην εκπαίδευση ενηλίκων και κατά την εργασία με μετανάστες - γνώση του τρόπου ανάλυσης των διαπολιτισμικών μεθόδων μάθησης - σύγκριση μεταξύ των παραδοσιακών και των διαδραστικών μεθόδων μάθησης	- επίγνωση των ατομικών ενδιαφερόντων και των ανταποκρίσεων κατά τη χρήση διαφόρων μεθόδων διδασκαλίας - ενθάρρυνση της αυτονομίας και της ευθύνης των μαθητευομένων - δημιουργία και εργασία σε ένα μαθησιακό περιβάλλον μέσω της επιλογής και της εφαρμογής διαδραστικών μαθησιακών μεθόδων σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα, το προφίλ των μαθητευομένων και το περιεχόμενο της διδασκαλίας

ΤΟΜΕΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

• ανάπτυξη αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησης • επικοινωνία • μεταβιβάσιμες δεξιότητες • διαπροσωπικές σχέσεις • Κίνητρο των ενηλίκων μαθητευομένων • Συμμετοχή των ΜΜΕ	- παροχή μεθόδων για τη καταπολέμηση του νοητικού/ πνευματικού φιλτραρίσματος σε κάθε πτυχή της ζωής - διαφοροποίηση μεταξύ της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησης - διαφοροποίηση μεταξύ των στρατηγικών ανάπτυξης της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησης - οργάνωση και ανάπτυξη μεθόδων για τη παροχή κινήτρων στους μαθητευομένους, την ενδυνάμωση τους και τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες - διαφοροποίηση μεταξύ των αναγκών παροχής κινήτρων - υπολογισμός του δυναμικού της συμμετοχής των ΜΜΕ για τη διευκόλυνση της μάθησης σε βάθος - διαφοροποίηση και εφαρμογή της συμμετοχής των ΜΜΕ - εφαρμογή κριτικής σκέψης	- αναγνώριση της προσπάθειας των μαθητευομένων και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν κατά τη μάθηση - αναγνώριση της διάθεσης των μαθητευομένων και παρακολούθηση της συναισθηματικής τους ευεξίας - παρουσίαση ενδυναμωμένης αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης από πλευράς των μαθητευομένων - απόδειξη της ικανότητας αύξησης του κινήτρου των μαθητευομένων και της συμμετοχής τους στις δραστηριότητες - παρουσίαση ενός μαθησιακού περιβάλλοντος για τη συμμετοχή των ΜΜΕ.

ΤΟΜΕΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
• Ικανότητα επικοινωνίας στη γλώσσα της χώρας υποδοχής	- Διαφοροποίηση και συνδυασμός των τρόπων αποτελεσματικής συνεργασίας μέσω της	- ανάληψη της τεχνικής αξιολόγησης των καθοδηγητικών διαδικασιών,

• Τρόποι επικοινωνίας	χρήσης των επικοινωνιακών δεξιοτήτων - αντιμετώπιση των προκλήσεων της επικοινωνίας σε μια ξένη γλώσσα - αναγνώριση των διαφόρων τρόπων επικοινωνίας - παρουσίαση προόδου στις δεξιότητες ακρόασης και τις επικοινωνιακές δεξιότητες - κατανόηση της σημασίας της ομιλίας σε μια ξένη γλώσσα, καθώς και του ότι η εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας παρέχει μια εικόνα του τρόπου ζωής και σκέψης άλλων ανθρώπων	χρησιμοποιώντας τις επικοινωνιακές δεξιότητες - επίδειξη ενσυναίσθησης και των επικοινωνιακών δεξιοτήτων - εισαγωγή των μαθητευομένων στους διάφορους τρόπους έκφρασης και επικοινωνίας μέσω της χρήσης παραδειγμάτων - εκτίμηση των διαφορών στο πολιτιστικό και γλωσσικό υπόβαθρο των μαθητευομένων

ΤΟΜΕΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		
ΓΝΩΣΕΙΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
• Διδακτικές δεξιότητες (προγραμματισμός/ παρακολούθηση/ αξιολόγηση) • Οι ΤΠΕ ως ένα διδακτικό εργαλείο	- διαφοροποίηση μεταξύ των μεθόδων και των τεχνικών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας - διοργάνωση της παρακολούθησης της δυναμικής της ομάδας - διοργάνωση της παρακολούθησης της ανάπτυξης δεξιοτήτων των μαθητευομένων - αναγνώρισης των πλεονεκτημάτων των ΤΠΕ στη καθημερινή ζωή	- υιοθέτηση των αρμοζουσών, χρήσιμων, διοικητικά εύχρηστων, τεχνικά κατάλληλων και δίκαιων μεθόδων αξιολόγησης - απόδειξη της εργασίας και της μάθησης σε ένα ψηφιακό περιβάλλον - υιοθέτηση των γενικότερων δεξιοτήτων διδασκαλίας και της μεθοδολογίας για την άτυπη μάθηση στη εκπαίδευση ενηλίκων

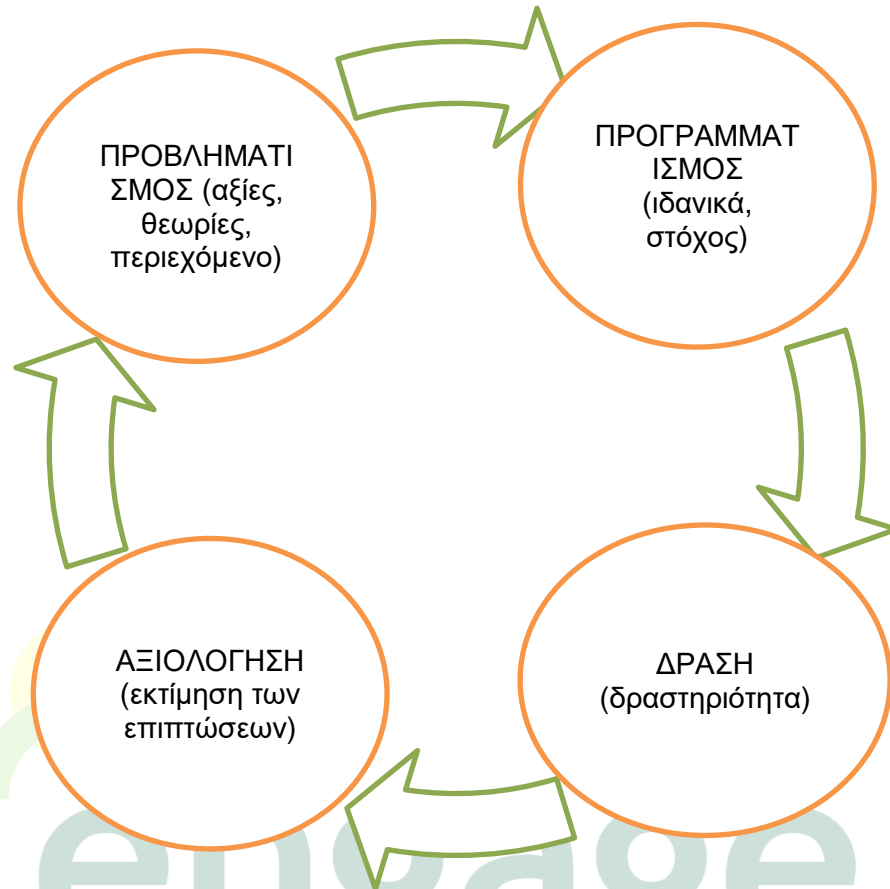
	- σχεδιασμός του δυναμικού των ΤΠΕ ως μια υποστήριξη για το περιεχόμενο διδασκαλίας- υπολογισμός της δυναμικής των μαθησιακών εργαλείων ΤΠΕ για τη διευκόλυνση της μάθησης σε βάθος- εφαρμογή των ψηφιακών ικανοτήτων- αναγνώριση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας για τη προσωπική συμπερίληψη στη κοινωνία και την απασχόληση- επιλογή και εφαρμογή διαδραστικών μαθησιακών (διδασκικών) μεθόδων σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα, το προφίλ των μαθητευομένων και το περιεχόμενο διδασκαλίας	

Ο εκπαιδευτής αναλαμβάνει το ρόλο του διαμεσολαβητή στη διαδικασία διδασκαλίας, ιδιαίτερα για τις συγκεκριμένες ομάδες στόχος των γυναικών μεταναστών. Ο προγραμματισμός θα πρέπει να έχει μια δομή, αλλά ταυτόχρονα, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να είναι πολύ ευέλικτος και έτοιμος να αλλάξει προσέγγιση και δραστηριότητα για την επίτευξη των αποτελεσμάτων/ στόχων. Επίσης, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να είναι ευχάριστοι, προσιτοί και συμπαθητικοί.

4B) Ο κύκλος προγραμματισμού

Για να εξασφαλιστεί, ότι η μαθησιακή διαδικασία είναι καλοσχεδιασμένη, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να έχουν το κύκλο προγραμματισμού ξεκάθαρα κατά νου. Ο σκοπός του γενικού κύκλου προγραμματισμού είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευτές στην ανάπτυξη των γνώσεων και των δεξιοτήτων που χρειάζονται, ώστε να βοηθήσουν τη πρόοδο των μαθητευομένων.

Χρησιμοποιώντας το κύκλο προγραμματισμού, οι εκπαιδευτές μπορούν να αναγνωρίσουν όλες τις μαθησιακές φάσεις, τις δραστηριότητες και τα καθήκοντα.

Ο προγραμματισμός της αποτελεσματικής μάθησης αρχίζει με την εξέταση των δεδομένων αναφορικά με τα επιτεύγματα των μαθητευομένων για το προσδιορισμό των μαθησιακών τους αναγκών και ακολούθως, την αναγνώριση των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων του εκπαιδευτή για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών.

Ο προγραμματισμός είναι απαραίτητος για τη τυπική μάθηση και στα πλαίσια ενός περιβάλλοντος κατάρτισης, ωστόσο έχει διαμορφωθεί μια λανθασμένη εντύπωση, ότι στα πλαίσια της μη τυπικής/ άτυπης μάθησης ο εκπαιδευτής δε καλείται να σχεδιάσει τη διαδικασία. Οι εκπαιδευτές δε μπορούν να στηριχθούν αποκλειστικά στον αυτοσχεδιασμό. Θα πρέπει να δημιουργήσουν συνθήκες, οι οποίες να προάγουν μια καλή μαθησιακή ατμόσφαιρα και στη συνέχεια, *θα πρέπει να αφήσουν τα μέλη της ομάδας να ανοίξουν τα φτερά τους και να διαχειριστούν τα αισθήματα και τις επιθυμίες τους*. Η υφιστάμενη διαδικασία θα πρέπει επίσης να προετοιμαστεί από τον εκπαιδευτή, ακολουθώντας τις επιλεγθείσες κατευθυντήριες γραμμές. Ένα παράδειγμα κατευθυντήριων γραμμών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτές είναι οι πιο κάτω ερωτήσεις:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

ΓΙΑΤΙ θα πραγματοποιήσουμε μια δραστηριότητα;	ανάγκες	- ορίζοντας την αξία που είναι θεμελιώδης για τη ζωή σας, για την ύπαρξη του ιδρύματός σας
Τι θα επιτευχθεί;	παραδοτέα	- δεξιότητες προς ανάπτυξη
ΠΩΣ/ ΠΟΤΕ/ ΠΟΥ θα πραγματοποιηθεί;	προγραμματισμός της δραστηριότητας	- μεθοδολογία - υλικά διδασκαλίας - μαθησιακά περιβάλλοντα
ΠΟΙΕΣ είναι οι προσδοκίες μας;	αποτελέσματα	- ποιοτικές περιγραφικές παράμετροι (ορισμός του επιπέδου, της οντότητας, του προτύπου των αποτελεσμάτων)
ΕΧΟΥΜΕ ΕΠΙΤΕΥΞΕΙ τα αναμενόμενα αποτελέσματα;	παρακολούθηση και αξιολόγηση	- ποιοτικές περιγραφικές παράμετροι

Όλες οι ερωτήσεις σχετίζονται μεταξύ τους και οι ερωτήσεις που αφορούν τους διαθέσιμους πόρους (χρονικοί περιορισμοί, δημοσιονομικά όρια κτλ.) μπορούν επίσης να επηρεάσουν την επιλογή, καθώς και τους διαφορετικούς μαθησιακούς στόχους (σε αντίθεση με τους στόχους διδασκαλίας).

4Γ) Μάθηση διά της πρακτικής εφαρμογής

Σημειώστε, ότι ο Kolb υποδεικνύει, ότι η μάθηση είναι μια κυκλική διαδικασία και ότι η βέλτιστη μάθηση επιτυγχάνεται, όταν επαναλαμβάνουμε ολόκληρο το κύκλο. Η εμπειρική μάθηση είναι ισχυρή, αλλά απαιτεί τη προσωπική πρωτοβουλία, τη πρόθεση για μάθηση και την ενεργή συμμετοχή στη μάθηση, ώστε να εφαρμοστεί πρακτικά.

5) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΎΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ο ακόλουθος πίνακας προορίζεται ως παράδειγμα μιας πρότασης προγραμματισμού για το σύνολο της κατάρτισης που σχετίζεται με τους τρεις τομείς. Αρχίζει με τα βασικά στοιχεία της κατάρτισης (δυνατότητες, περιεχόμενο, τοποθεσία), δηλαδή στοιχεία που με τη σειρά τους καθορίζουν την επιλογή της μεθοδολογίας. Για να γίνει το Πρόγραμμα Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης πιο προσιτό στη συναφή ομάδα στόχος, προτείνεται να υλοποιηθούν όλες οι δραστηριότητες εκτός της αίθουσας διδασκαλίας, σε ένα εξ' ολοκλήρου άτυπο πλαίσιο. Για το λόγο αυτό, τα μαθησιακά περιβάλλοντα θεωρούνται ένας τομέας του Προγράμματος Ενδοϋπηρεσιακής Κατάρτισης.

Η επιλογή του περιβάλλοντος θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με βάση τη διαθεσιμότητα και τη προσβασιμότητα κάθε χώρου/ μέρους στις αντίστοιχες τοποθεσίες και θα απευθύνεται ρητά σε συγκεκριμένα πλαίσια. Ως εκ τούτου, η επιλογή του περιβάλλοντος δε μπορεί να τυποποιηθεί, ώστε να αντιστοιχεί σε όλες τις πιθανές συνθήκες. Η πραγματοποίηση συναντήσεων στα μέρη αυτά/ στους χώρους αυτούς θα τονώσει την ενσωμάτωση της ομάδας στόχος στο κοινωνικό πλαίσιο.

Η επιλογή του χώρου θα καθορίσει το περιεχόμενο και τις δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν. Για παράδειγμα, κατά πόσο οι δεξιότητες που αφορούν τη διαπολιτισμικότητα θα υλοποιηθούν σε μια τοπική βιβλιοθήκη ή σε μια υπεραγορά, θα

εξαρτηθεί από τη πραγματικότητα και τη διαθεσιμότητα του περιβαλλοντικού πλαισίου. Αυτό που πρέπει να λάβουν υπόψη τους εκπαιδευτές, είναι ότι θα πρέπει να αναπτύξουν καθορισμένες δεξιότητες και τους τομείς του περιεχομένου για το μαθησιακό περιβάλλον.

5Α) Αναλογία των συναντήσεων πρόσωπο με πρόσωπο και της επιγραμματικής αυτόνομης μάθησης

ΤΟΜΕΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΤΙ ΘΑ ΜΑΘΟΥΜΕ;	ΠΟΥ ΘΑ ΔΟΥΛΕΟΥΜΕ ΚΑΙ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΙΟΜΑΣΤΕ;	ΓΙΑ ΠΟΣΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΘΑ ΔΟΥΛΕΨΟΥΜΕ;
Διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση – ενασχόληση με τη διαφορετικότητα Αξία και πολιτιστική ταυτότητα (Ο1)	ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ επιγραμματικό περιβάλλον	6 ώρες διδασκαλίας/ μάθησης πρόσωπο με πρόσωπο Αυτόνομη μάθηση 11.5 ώρες
Ενδυνάμωση της κοινότητας (Ο1)	ΧΩΡΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ επιγραμματικό περιβάλλον	6 ώρες διδασκαλίας/ μάθησης πρόσωπο με πρόσωπο Αυτόνομη μάθηση 10.5 ώρες
Διαπροσωπικές ικανότητες (Ο1)	ΜΟΥΣΕΙΟ επιγραμματικό περιβάλλον	6 ώρες διδασκαλίας/ μάθησης πρόσωπο με πρόσωπο Αυτόνομη μάθηση 10.5 ώρες
Συμμετοχή των πολιτών στα κοινά (Ο1)	ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ επιγραμματικό περιβάλλον	6 ώρες διδασκαλίας/ μάθησης πρόσωπο με πρόσωπο Αυτόνομη μάθηση 10.5 ώρες
Ηγετικές ικανότητες (Ο1)	ΤΡΑΠΕΖΑ/ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ επιγραμματικό περιβάλλον	6 ώρες διδασκαλίας/ μάθησης πρόσωπο με πρόσωπο Αυτόνομη μάθηση 10.5 ώρες
Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας (Ο1)	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	6 ώρες διδασκαλίας/ μάθησης πρόσωπο με πρόσωπο Αυτόνομη μάθηση 10.5 ώρες

Για την επίτευξη των στόχων και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που αναγράφονται στο πίνακα, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί μια εγκάρσια προσέγγιση. Αυτό σημαίνει, ότι οι εγκάρσιες δεξιότητες αναπτύσσονται μέσω της εργασίας σε διαφορετικά κοινωνικά περιβάλλοντα, αν και θα διατηρηθεί ο ρόλος του εκπαιδευτή ως διαμεσολαβητή, ως μια γέφυρα μεταξύ του ποιοι είμαστε, τι διαθέτουμε και του πού στοχεύουμε να επιτύχουμε αναφορικά με τις δεξιότητες, την ευθύνη και την αυτονομία.

Οι εκπαιδευτές χρειάζεται να έχουν αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες, για να είναι σε θέση να υλοποιήσουν τις δραστηριότητες που αναφέρονται πιο πάνω (παρατίθενται με σειρά προτεραιότητας):

1. Προσωπικές δεξιότητες
 - ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησης
2. Επικοινωνιακές δεξιότητες
 - ικανότητα επικοινωνίας στη γλώσσα της χώρας υποδοχής
3. Διδακτικές δεξιότητες
 - παρακολούθηση και αξιολόγηση της μαθησιακής διαδικασίας
4. Δεξιότητες διδασκαλίας (εστίαση στις μεθόδους)
 - αυτόνομη μάθηση
 - μάθηση βασισμένη στην έρευνα.

Ταυτόχρονα, οι δεξιότητες και τα παραδοτέα θα πρέπει να αναπτυχθούν μέσω της εργασίας στα ακόλουθα θέματα:

Η μαθησιακή κοινότητα

- ανάγκες των μαθητευομένων
- κίνητρα των μαθητευομένων
- εργασιακή ατμόσφαιρα

Εκπαιδευτικά μοντέλα

- τυπικό
- μη τυπικό
- άτυπο

5B) Περιεχόμενο και πόροι για την επιγραμματική αυτόνομη μάθηση

Αναγνώριση των αναγκών των μαθητευομένων σε ένα διαπολιτισμικό περιβάλλον – Ενασχόληση με τη διαφορετικότητα

Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι χρησιμεύουν ως πρόσθετο μαθησιακό υλικό και υλικό κατάρτισης, για τη κατανόηση, την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη των ικανοτήτων της ενασχόλησης σε ένα διαπολιτισμικό περιβάλλον:

- Προσωπικές αξίες, πεποιθήσεις και στάσεις
https://sielearning.tafensw.edu.au/MCS/CHCAOD402A/chcaod402a_csw/knowledge/values/values.htm
- Γιατί είναι σημαντική η ταυτότητα;
<http://criticalmediaproject.org/why-identity-matters/>
- Εξερευνώντας το Πολιτιστικό σας «Παγόβουνο»
http://www.differencedifferently.edu.au/defining_identities/part_1a.php
- Ανάγνωσμα: Αξίες και Πεποιθήσεις
<https://courses.lumenlearning.com/alamo-sociology/chapter/values-and-beliefs/>

- Πολιτιστικές Αξίες: Ορισμός, Παραδείγματα και η Σημασία τους: <https://study.com/academy/lesson/cultural-values-definition-examples-importance.html>
- Πολιτιστική Ταυτότητα
<http://www.commonground.org.nz/common-issues/identity/cultural-identity/>
- Πολιτιστικά Πρότυπα: Ορισμοί και Αξίες
<https://study.com/academy/lesson/cultural-norms-definition-values-quiz.html>
- Κατανόηση της ευρύτητας και του βάθους του όρου «πολυπολιτισμικός»
<http://www.edchange.org/multicultural/activities/multicultural.html>
- Οι κύκλοι του πολυπολιτισμικού μου εαυτού
<http://www.edchange.org/multicultural/activities/circlesofself.html>
- Τι είναι το Πολιτισμικό Σοκ
<https://barendspychology.com/culture-shock-stages/>
- Τα 4 Στάδια του Πολιτισμικού Σοκ
<https://medium.com/global-perspectives/the-4-stages-of-culture-shock-a79957726164>
- Μετανάστευση, Πολιτιστική Απώλεια/ Πένθος και Πολιτιστική Ταυτότητα
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1414713/>
- Διαχειρίζοντας τη μετανάστευση (άρθρο)
<https://immi.se/intercultural/nr8/aghdami.htm>
- Μετανάστευση: Μια άσκηση ενσυναίσθησης
<https://serc.carleton.edu/bioregion/examples/65892.html>
- Κοινωνικά ταμπού, προερχόμενα από διάφορα υπόβαθρα
<https://youtu.be/Q0lbKNFtzH0>
- Clearly Cultural – Κατανοώντας τη διαπολιτισμική επικοινωνία: Διαπολιτισμικές προσομοιώσεις και ασκήσεις
<http://clearlycultural.com/games-simulations/>
- Παιχνίδι: Προσοχή στο κενό (UNESCO)
<https://www.unric.org/en/latest-un-buzz/28285-mind-the-gap-unesco>
- Το ταξίδι του από την Ελλάδα στη Ρουμανία (βίντεο)
<http://iamamigrant.org/samis-journey-greece-romania>

Παροχή κινήτρων στους μαθητευόμενους

Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι χρησιμεύουν ως πρόσθετο μαθησιακό υλικό και υλικό κατάρτισης, για τη κατανόηση, την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη των ικανοτήτων της παροχής κινήτρων στους ενήλικες μαθητευόμενους:

- Παρέχοντας κίνητρα στους ενήλικες μαθητευόμενους
http://www.ast.org/uploadedFiles/Main_Site/Content/Educators/Forum_Workshop_Conference_Ed_Presentations/Motivating%20the%20Adult%20Learner.pdf
- Ο ρόλος της παροχής κινήτρων στην εκπαίδευση ενηλίκων

<https://www.linkedin.com/pulse/role-motivation-adult-education-abdulrahman-al-dirbashi>

- Παρέχοντας κίνητρα στους ενήλικες μαθητευόμενους, ώστε να επιμείνουν
<https://www.nap.edu/read/13469/chapter/5>
- Παρέχοντας κίνητρα στους ενήλικες μαθητευόμενους: Έξι μέθοδοι για τη βελτίωση της συμμετοχής τους
<https://www.ispringsolutions.com/blog/motivating-adult-learners-6-methods-for-improving-engagement/>
- Τι παρέχει κίνητρο για μάθηση στους ενήλικες;
<http://www.edosfoundation.com/images/references/Decaloo%20brochure%20DEF.pdf>
- Η παροχή κινήτρων στη θεωρία της εκπαίδευσης ενηλίκων
<https://mightymustangsutk.weebly.com/motivation-in-adult-education-theory.html>
- Αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων
- Adult learning principles
https://www.mssny.org/App_Themes/MSSNY/pdf/Practice_Resources-CME_Physician_Education_Apply_to_Accredit_an_Educational_Activity_Planning_Adult_Learning_Principles.pdf
- Παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαίδευση ενηλίκων και τη παροχή κινήτρων σε ενήλικες μαθητευόμενους (βίντεο)
<https://www.youtube.com/watch?v=OUf5bfMVPV0>
- Οκτώ επιγραμματικά παιχνίδια που αποτελούν πηγή έμπνευσης για τους μαθητές
<https://www.fractuslearning.com/students-online-games/>
- Εμπλέκοντας τους ενήλικες μαθητευόμενους
<https://www.ryerson.ca/content/dam/lt/resources/handouts/EngagingAdultLearners.pdf>
- Παρέχοντας κίνητρα για τη συμμετοχή και την επιμονή των ενηλίκων μαθητευομένων σε διαδικασίες δια βίου μάθησης
http://www.sdcentras.lt/pr_cremole/Cremole_bestpractices.pdf
- Παρέχοντας κίνητρα στους μετανάστες: ένα επιτόπιο πείραμα με θέμα τη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων σε πολυεθνικά νοικοκυριά
- Motivating migrants: a field experiment on financial decision-making in transnational households
<http://www.nber.org/papers/w19805>
- Τρία διδάγματα με θέμα την επιτυχία από μια Άραβα γυναίκα επιχειρηματία, της Leila Hoteit @TED (βίντεο)
<http://ronedmondson.com/2012/05/taking-initiative.html>

Διαδραστικές μέθοδοι για την εκπαίδευση ενηλίκων και την εργασία με μετανάστες

Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι χρησιμεύουν ως πρόσθετο μαθησιακό υλικό και υλικό κατάρτισης για την χρήση διαδραστικών μεθόδων με ενήλικες μαθητευόμενους και συγκεκριμένα, με μετανάστες:

- Ανοίγοντας τις πύλες της εκπαίδευσης ενηλίκων στους μετανάστες

https://bgzberlin.de/files/r18_opening_doors_to_adult_education_for_migrants_hohe_aufloesung.pdf

- Ενήλικες μετανάστες: Ένταξη και εκπαίδευση
<https://rm.coe.int/1680306f0b>
- I am a migrant (Είμαι μετανάστης/ μετανάστρια)
<http://iamamigrant.org/>
- Συμπερίληψη των προσφύγων μέσω της μη τυπικής εκπαίδευσης 2017
<https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1155216/FULLTEXT01.pdf>
- Μετανάστευση και εκπαίδευση ενηλίκων: κοινωνικά κινήματα μάθησης και αντίστασης στο Ηνωμένο Βασίλειο
<https://core.ac.uk/download/pdf/33982612.pdf>
- Εκπαίδευση μεταναστών σε φιλελεύθερα ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων 2010
https://www.oph.fi/download/140724_immigrant_education_in_liberal_adult_education_institutions_2010.pdf
- Μετανάστευση, κοινότητες και δια βίου μάθηση
http://biblioteka-krk.ibe.edu.pl/opac_css/doc_num.php?explnum_id=202
- Μια κριτική ανάλυση των μαθησιακών εμπειριών των γυναικών μεταναστριών
https://www.ryerson.ca/content/dam/rcis/documents/RCIS_WP_Fursova_No_2_013_3.pdf
- Διδάσκοντας ενήλικες μαθητευόμενους: ασκήσεις γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου» - Open2Study (βίντεο)
https://www.youtube.com/watch?v=nqeKqUSwN_8
- Συνάντηση γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου» (βίντεο)
<https://www.youtube.com/watch?v=KVM2i1eNQpU>
- Δέκα εξαιρετικές ερωτήσεις γνωριμίας για το σπάσιμο του πάγου (βίντεο)
<https://www.youtube.com/watch?v=j-VHMIVsnjY>
- Εκπαίδευση ενηλίκων σε λιγότερο από τρία λεπτά (βίντεο)
<https://www.youtube.com/watch?v=8lvkJhXnEZk>
- Διασκεδαστικές και δημιουργικές δραστηριότητες για ενήλικες μαθητευόμενους
<http://hosted.jalt.org/lifelongjournal/2013b/2013b-2-Erdelyi.pdf>
- Είναι καιρός να κάνουμε τη μάθηση και πάλι διασκεδαστική... Ακόμη και για τους ενήλικες
<https://www.edutopia.org/blog/make-learning-fun-for-adults-carl-hooker>
- Τελειοποιώντας τις βασικές αρχές του διαδικτύου σε 6 βδομάδες μέσω του Kahoot!
<https://kahoot.com/blog/2018/09/20/mastering-internet-basics-with-kahoot/>
- Επτά επιγραμματικά εργαλεία για τη δημιουργία εξατομικευμένων μαθησιακών παιχνιδιών (δεν απαιτούνται γνώσεις προγραμματισμού!)
<http://blog.whoosreading.org/make-learning-games/>
- Darfur is Dying [Το Νταρφούρ πεθαίνει] (βίντεο)
<https://vimeo.com/66974401>
- Darfur is Dying [Το Νταρφούρ πεθαίνει] (παιχνίδι)
<http://www.gamesforchange.org/game/darfur-is-dying/>

Μαθησιακή ατμόσφαιρα

Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι χρησιμεύουν ως πρόσθετο μαθησιακό υλικό και υλικό κατάρτισης με θέμα τη μαθησιακή ατμόσφαιρα:

- Τρόποι μάθησης: Κατανοώντας πώς να μαθαίνετε (βίντεο)
<https://www.mindtools.com/mnemlsty.html>
- Τρόποι δημιουργίας μιας θετικής ατμόσφαιρας στην αίθουσα διδασκαλίας
<https://education.gov.gy/web/index.php/teachers/tips-for-teaching/item/1799-how-to-create-a-positive-classroom-atmosphere>
- Η ατμόσφαιρα στην αίθουσα διδασκαλίας αντικατοπτρίζει τη ποιότητα μάθησης
http://www.ascd.org/ASCD/pdf/journals/ed_lead/el_195104_dalton.pdf
- Τι συνιστά ένα καλό μαθησιακό περιβάλλον
<https://raccoongang.com/blog/what-makes-good-learning-environment/>
- Τα χαρακτηριστικά ενός εξαιρετικά αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος
<https://www.teachthought.com/learning/10-characteristics-of-a-highly-effective-learning-environment/>
- Ανάπτυξη της συμμετοχής των μαθητών: Ατμόσφαιρα στην αίθουσα διδασκαλίας
<https://www.facultyfocus.com/articles/effective-classroom-management/building-student-engagement-classroom-atmosphere/>
- Θετικά μαθησιακά περιβάλλοντα (βίντεο)
<https://www.aitsl.edu.au/tools-resources/resource/positive-learning-environments-illustration-of-practice>
- Το περιβάλλον: Εκπαίδευση ενηλίκων- Δημιουργία ενός περιβάλλοντος, το οποίο στηρίζει την εκπαίδευση ενηλίκων
<https://www.virtuallabschool.org/management/learning-environments/lesson-2>

Οι ΤΠΕ στη καθημερινή μας ζωή

Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι χρησιμεύουν ως πρόσθετο μαθησιακό υλικό και υλικό κατάρτισης με θέμα τη χρήση των ΤΠΕ:

- Σημασία των τεχνολογιών επικοινωνιών και πληροφοριών (ΤΠΕ) για τη καθημερινή μας ζωή
<https://pcdreams.com.sg/importance-of-information-and-communications-technology-ict-in-our-daily-life/>
- Τι είναι οι ΤΠΕ και γιατί είναι σημαντικές στο κόσμο του σήμερα;
<http://www.techproject.com.au/what-is-information-and-communications-technology-ict-and-why-is-it-important-in-todays-world/>
- Οι τεχνολογίες πληροφοριών στη καθημερινή μας ζωή
<https://www.ukessays.com/essays/information-technology/progress-of-information-technology.php>
- Η σημασία της ψηφιακής τεχνολογίας για τη ζωή

<https://www.ukessays.com/essays/information-technology/the-importance-of-digital-technology-in-life-information-technology-essay.php>

- Διδάσκοντας και μαθαίνοντας στη ψηφιακή εποχή (έκθεση με θέμα τη παιδεία)
<https://www.ukessays.com/essays/education/teaching-and-learning-in-the-digital-age-education-essay.php>
- Ενήλικες μαθητευόμενοι και οι ΤΠΕ: Μια μελέτη παρέμβασης στο Ηνωμένο Βασίλειο
https://www.researchgate.net/publication/226248589_Adult_learners_and_ICT_An_intervention_study_in_the_UK
- Χρησιμοποιώντας τάμπλετ για την εκπαίδευση αμόρφωτων ενηλίκων μεταναστών: Αποτελέσματα των πειραμάτων στο Πεδεμόντιο και την Εμίλια Ρομάνια
<https://www.degruyter.com/downloadpdf/books/9783110477498/9783110477498048/9783110477498-048.pdf>
- Επτά τρόποι για την εφαρμογή της τεχνολογίας στην εκπαίδευση μεταναστών
<https://www.devex.com/news/7-ways-to-apply-tech-to-refugee-education-87809>
- Έξι στρατηγικές ηλεκτρονικής μάθησης για την ανάπτυξη μαθησιακών δεξιοτήτων σε βάθος
<https://elearningindustry.com/6-elearning-strategies-develop-deeper-learning-skills>
- I am a migrant- Joory (βίντεο)
<http://iamamigrant.org/joory-0>

Παρακολουθώντας και αξιολογώντας τη μαθησιακή διαδικασία

Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι χρησιμεύουν ως πρόσθετο μαθησιακό υλικό και υλικό κατάρτισης με θέμα τη παρακολούθηση και αξιολόγηση της μαθησιακής διαδικασίας:

- Σχεδιάζοντας την αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συστημάτων για το 2030: Μια παγκόσμια σύνθεση πολιτικών και πρακτικών
<http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/ED/pdf/me-report.pdf>
- Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση στην εκπαίδευση
http://www.academia.edu/4942025/Monitoring_and_Evaluation_in_Education
- Κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές για τη παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη μάθηση
<https://www.packard.org/wp-content/uploads/2017/05/Monitoring-Learning-and-Evaluation-Guiding-Principles.pdf>
- Εξελιχθείτε σε ένα αυτοεπτοπτευόμενο μαθητευόμενο: Μια επισκόπηση
https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1207/s15430421tip4102_2?journalCode=htip20
- Αναπτύσσοντας ένα πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για τα προγράμματα απασχόλησης της νεολαίας και των γυναικών (βίντεο)
<https://www.itcilo.org/en/areas-of-expertise/youth-employment/developing-monitoring-and-evaluation-m-e-framework>

Παρακολουθώντας και αξιολογώντας την εξέλιξη των δεξιοτήτων των μαθητευομένων

Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι χρησιμεύουν ως πρόσθετο μαθησιακό υλικό και υλικό κατάρτισης, με θέμα τη παρακολούθηση και αξιολόγηση της εξέλιξης των δεξιοτήτων των μαθητευομένων:

- Τι είναι οι δεξιότητες μάθησης; (βίντεο)
<https://k12.thoughtfullearning.com/FAQ/what-are-learning-skills>
- Αναπτύσσοντας τις δεξιότητες μάθησης (βίντεο)
<https://www.coursera.org/lecture/ell-lesson/developing-learning-skills-ubfYm>
- Αναπτύσσοντας μια στρατηγική μαθήματος για την αυτονομία του μαθητευόμενου
<https://academic.oup.com/eltj/article-abstract/49/3/219/468399>
- Δεξιότητες και ικανότητες του 21^{ου} αιώνα για μαθητευόμενους της νέας χιλιετίας στις χώρες του ΟΟΣΑ
<http://repositorio.minedu.gob.pe/handle/123456789/2529>
- Δεξιότητες μάθησης και η ανάπτυξη των ικανοτήτων μάθησης
<http://eppi.ioe.ac.uk/cms/Publications/Systematicreviews/Learningskillsandthedevelopmentoflearning/tabid/1851/Default.aspx?tabid=273>
- Δημιουργώντας δεξιότητες για όλους: Μια ανάλυση της Αγγλίας
<http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/building-skills-for-all-review-of-england.pdf>
- Δημιουργώντας δεξιότητες για όλους: Μια ανάλυση της Φιλανδίας
<http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/Building-Skills-For-All-A-Review-of-Finland.pdf>

6) ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΝΟΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ

Για όσους χρειάζονται πρόσθετη υποστήριξη, πιο κάτω παρατίθεται ένα παράδειγμα πρότυπης δομής σχεδίου μαθήματος, το οποίο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε. Το παράδειγμα που δίνεται είναι προσαρμοσμένο για μια συνάντηση διάρκειας 180 λεπτών (συμπεριλαμβανομένου ενός 15λεπτου διαλείμματος).

Ημερομηνία:

Διάρκεια: 180 λεπτά

Αποτέλεσμα:

Θέμα:

Χώρος συνάντησης:

Μέθοδοι:

Διάρκεια	Είδος δραστηριότητας	Αποτέλεσμα
20'	Δραστηριότητα γνωριμίας «σπάσιμο του πάγου»	1. Ο εκπαιδευτής γνωρίζει και κατανοεί πώς να ενθαρρύνει τους μαθητευόμενους να σκέπτονται σε βάθος και να ακούνε τους άλλους. 2. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να γνωρίσει καλύτερα την ομάδα. 3. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να ενθαρρύνει τους μαθητευόμενους να συμμετάσχουν και να εμπλακούν στη δραστηριότητα.
20'	Ιδεοκαταιγισμός – αναλογισμός του θέματος της ημέρας	1. Ο εκπαιδευτής γνωρίζει πώς να ενθαρρύνει τους μαθητευόμενους να αναλογιστούν την εμπειρία τους στο εργαστήριο. 2. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να ενθαρρύνει τη συνοχή μεταξύ της ομάδας μέσω του ιδεοκαταιγισμού. 3. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να εφαρμόσει τη τεχνική αυτή για την επίλυση προβλημάτων.
30'	Απόφαση αναφορικά με τη δραστηριότητα που θα πραγματοποιήσει η ομάδα Σύντομη θεωρητική εισαγωγή, παρουσίαση των λέξεων- κλειδιά 1^η δραστηριότητα	1. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να διαχειριστεί μια ομάδα μαθητευόμενων. 2. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να συνεργαστεί με τους μαθητευόμενους. 3. Ο εκπαιδευτής είναι ικανός να λάβει αποφάσεις.
45'	Δουλεύοντας με το θέμα της ημέρας Εργαστήριο / ομαδική δραστηριότητα, δουλεύοντας σε ζευγάρια	1. Ο εκπαιδευτής γνωρίζει πώς να επικοινωνεί αποτελεσματικά με τους μαθητευόμενους, τόσο λεκτικά, όσο και μη λεκτικά. 2. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να στηρίξει τους μαθητευόμενους κατά τη διαδικασία μάθησης τους. 3. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να αναπτύξει και να συμμετέχει σε δραστηριότητες με τους μαθητευόμενους.
15	Προβληματισμός σχετικά με τα αποτελέσματα	1. Ο εκπαιδευτής γνωρίζει πώς να δημιουργεί μια λίστα με τα συμπεράσματα της ομάδας. 2. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να διαχειρίζεται τις απόψεις διαφόρων μαθητευόμενων. 3. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να συνοψίζει τα συμπεράσματα της ομάδας.
15'	Διάλειμμα	

30'	Απόφαση αναφορικά με τη δραστηριότητα που θα πραγματοποιήσει η ομάδα Σύντομη θεωρητική εισαγωγή, παρουσίαση των λέξεων- κλειδιά 2^η δραστηριότητα	1. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να διαχειριστεί μια ομάδα μαθητευόμενων. 2. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να συνεργαστεί με τους μαθητευόμενους. 3. Ο εκπαιδευτής είναι ικανός να λάβει αποφάσεις.
45'	Δουλεύοντας με το θέμα της ημέρας Εργαστήριο / ομαδική δραστηριότητα, δουλεύοντας σε ζευγάρια	1. Ο εκπαιδευτής γνωρίζει πώς να επικοινωνεί αποτελεσματικά με τους μαθητευόμενους, τόσο λεκτικά, όσο και μη λεκτικά. 2. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να στηρίξει τους μαθητευόμενους κατά τη διαδικασία μάθησης τους. 3. Ο εκπαιδευτής είναι σε θέση να αναπτύξει και να συμμετέχει σε δραστηριότητες με τους μαθητευόμενους
15'	Παρουσίαση των αποτελεσμάτων	

Παρακαλώ, όπως αναφερθείτε στο Μέρος III του εγγράφου, αναφορικά με το περιεχόμενο που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για τις δραστηριότητες με τους μαθητευόμενους.

7) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΨΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ο εκπαιδευτής χρειάζεται να διασφαλίσει, ότι οι τρέχουσες δραστηριότητες βαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Ο εκπαιδευτής χρειάζεται να παρακολουθεί:

- ▶ κατά πόσο το προγραμματισμένο περιεχόμενο επιτυγχάνει το σκοπό του και εξασφαλίζει τα προοριζόμενα οφέλη
- ▶ αν εκπληρώνονται οι συνολικοί στόχοι και οι στόχοι επίδοσης
- ▶ τους παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν την έκβαση
- ▶ κατά πόσο η στρατηγική που χρησιμοποιείται είναι επιτυχείς και αν όχι, τους λόγους που είναι ανεπιτυχείς (περιλαμβάνει την αξιολόγηση της καταλληλότητας των υποθέσεων που έγιναν αρχικά)
- ▶ πόσο καλά λειτουργούν συγκεκριμένα αποτελέσματα ή πόσο καλά χρησιμοποιούνται στη πράξη
- ▶ κατά πόσο τα οφέλη επιτεύχθηκαν και αν όχι, να κάνει εισηγήσεις για μελλοντικές ενέργειες.

Για αυτό το μέρος της κατάρτισης, συνιστάται να γίνει μια συζήτηση με τους συμμετέχοντες, βασισμένη σε ερωτήσεις συμμετοχής, όπως οι ακόλουθες:

- ▶ Πώς σχετίζεται αυτή η δραστηριότητα με την απασχόληση/ τη ζωή/ το πρόβλημά σας;
- ▶ Πώς σχετίζεται με τις αξίες σας;
- ▶ Πώς σχετίζεται με τις συνθήκες διαβίωσης σας;
- ▶ Τι έχει πραγματικά σημασία για εσάς στα πλαίσια του προσδιορισθέντος προβλήματος;
- ▶ Για ποιο λόγο;
- ▶ Τι θα ήθελα να μάθουν/ αναπτύξουν οι μαθητευόμενοι μου;
- ▶ Τι θα ήθελα να μάθω/ αναπτύξω εγώ;

Η αξιολόγηση αποτελεί το συστηματικό προσδιορισμό των προσόντων, της αξίας και της σημασίας του υποκειμένου, χρησιμοποιώντας κριτήρια, τα οποία διέπονται από ένα σύνολο προτύπων.

Υπό το πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να αξιολογηθεί η μαθησιακή πρόοδος και η δραστηριότητα των μαθητευόμενων και όχι (μόνο) τα αποτελέσματα. Για αυτό το μέρος της κατάρτισης, συνιστάται να γίνει μια συζήτηση, βασισμένη σε ερωτήσεις συμμετοχής, όπως οι ακόλουθες

- ▶ Ποιο είναι το επίκεντρο (της δραστηριότητας);
- ▶ Γιατί είναι σημαντικό;
- ▶ Ποια ήταν η αρχική κατάσταση και ποιος ήταν ο στόχος ή τα ιδανικά;
- ▶ Τι ενέργειες έλαβαν χώρα;
- ▶ Ποια ήταν η διαδικασία αλλαγής;
- ▶ Υπήρχαν πειστικά δεδομένα υπέρ της αλλαγής;
- ▶ Σε ποιο βαθμό αναλύθηκαν αυτά, πέραν της απλής περιγραφής;
- ▶ Πώς συνδέεται η αλλαγή αυτή με θεωρίες, αξίες ή πλαίσια;

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ

1) ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΡΙΤΙΚΩΝ ΦΙΛΩΝ¹ (THE CRITICAL FRIENDS PROCESS)

Η Διαδικασία των Κριτικών Φίλων επικεντρώνεται στην ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ συναδέλφων μέσω της ενθάρρυνσης της αναστοχαστικής πρακτικής, καθώς και στην αναθεώρηση της ηγεσίας. Η διαδικασία αυτή βασίζεται στη συνεργασιακή εκπαίδευση ενηλίκων, η οποία συχνά έρχεται σε αντίθεση με τα καθιερωμένα μοτίβα στα εργασιακά περιβάλλοντα. Επίσης, αντιμετωπίζει μια κατάσταση, στην οποία μπορούν να βρεθούν πολλοί ηγέτες – εκπαιδεύονται, ώστε να εργάζονται ως ανεξάρτητες οντότητες, πιστοποιούνται ως γνώστες όλων όσων πρέπει να γνωρίζουν, νιώθοντας ότι η συνέχιση της επαγγελματικής επιμόρφωσης δεν είναι ουσιαστική για τη δημιουργία ενός συναρπαστικού, πλούσιου μαθησιακού περιβάλλοντος και ότι είναι απλώς προϊστάμενοι στο ρόλο του ηγέτη. Το επίθετο «κριτικός» στο πλαίσιο μιας ομάδας, λαμβάνει τη σημασία του *σημαντικού, του καθοριστικού ή του απαραίτητου*. Όσοι έχουν χρησιμοποιήσει τη μέθοδο αυτή ανακάλυψαν, ότι πολλοί ηγέτες είναι αμήχανοι στο να συμπεριφέρονται *κριτικά*. Επίσης, ανακάλυψαν ότι πολλοί ηγέτες είναι εκπαιδευμένοι να μη αναφέρονται ευθέως σε δύσκολα ζητήματα ή να τα αποφεύγουν, αντί να τα αντιμετωπίζουν προσεχτικά. Η Διαδικασία των Κριτικών Φίλων προσφέρει μια ευκαιρία, τόσο για την αναζήτηση, όσο και για τη παροχή ανάδρασης, με τρόπο προωθεί την αναστοχαστική μάθηση.

Πιο κάτω υπάρχουν ορισμένες ερωτήσεις, τις οποίες μπορείτε να χρησιμοποιήσετε, ώστε να βρείτε το *κριτικό σας φίλο*:

Here are some questions you can use in order to find your *critical friend*:

- Ποιος μπορεί να δουλέψει μαζί σας ως κριτικός φίλος;
- Πόσο συχνά θα μπορούσατε να συναντήσετε το άτομο αυτό;
- Για πόσο χρονικό διάστημα;
- Ποια άλλα μέσα θα μπορούσαν να επικυρώσουν τα ευρήματά σας;
-

Η ΠΑΡΕΛΑΣΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΙΩΝ² (THE PARADE OF STARS)

Η άτυπη μορφής κατάρτιση και ανάπτυξη συμβαίνει μάλλον επιπόλαια και περιστασιακά. Τυπικά, δεν υπάρχουν καθορισμένοι στόχοι κατάρτισης, ούτε τρόποι για να

¹ Αναπτύχθηκε πρώτα στο Ινστιτούτο Άννενμπεργκ για Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση στο Πανεπιστήμιο Μπράουν. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε τον ακόλουθο σύνδεσμο: https://depts.washington.edu/ccph/pdf_files/CriticalFriends.pdf.

² <https://managementhelp.org/training/methods/formal-and-informal-methods.htm>

αξιολογήσουμε αν η κατάρτιση έχει όντως εκπληρώσει τους στόχους αυτούς. Αυτό το είδος κατάρτισης και ανάπτυξης συμβαίνει τόσο φυσιολογικά, ώστε πολλά άτομα πιθανόν να μην έχουν επίγνωση, ότι λαμβάνουν μέρος σε μια εμπειρία κατάρτισης. Η πιο περίφημη μορφή άτυπης κατάρτισης είναι πιθανόν η μάθηση μέσω των εμπειριών των άλλων στην προσωπική και την επαγγελματική τους ζωή. Παραδείγματα αυτού περιλαμβάνουν τις άτυπες συζητήσεις μεταξύ εκπαιδευτών αναφορικά με ένα συγκεκριμένο θέμα, τις ομάδες συζήτησης βιβλίων και την ανάγνωση άρθρων. Μια πιο πρόσφατη προσέγγιση όσον αφορά την άτυπη μάθηση, η οποία κάποτε περιγράφεται χαϊδευτικά και ως *μια παρέλαση αστεριών*, περιλαμβάνει τους εκπαιδευτές να ακούνε ομιλίες διαπρεπώντων ατόμων.

ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΜΑΘΗΣΗ

Στο πλαίσιο της αυτόνομης μάθησης, οι μαθητευόμενοι λαμβάνουν αποφάσεις αναφορικά με τις εμπειρίες μάθησης και ανάπτυξης που θα προκύψουν, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί αυτό. Η αυτόνομη μάθηση φαίνεται να έχει περισσότερη απήχηση τελευταίως. Σημειώστε, ότι κάποιος μπορεί να ακολουθήσει μια αυτόνομη προσέγγιση για την άτυπη ή τη τυπική μάθηση. Για παράδειγμα, η αυτόνομη, άτυπης μορφής μάθηση θα μπορούσε να περιλαμβάνει τα παραδείγματα της άτυπης μάθησης που παρατέθηκαν πιο πάνω (ομάδες συζήτησης βιβλίων κτλ.), υπό τον όρο ότι οι μαθητευόμενοι θα επιλέξουν μόνοι τους τις δραστηριότητες και τα θέματα, είτε για επαγγελματική, είτε για προσωπική χρήση. Η αυτόνομη, τυπικής μορφής μάθηση περιλαμβάνει τους μαθητευόμενους να επιλέγουν και να φέρνουν σε πέρας τους δικούς τους μαθησιακούς στόχους, τους σκοπούς, τις μεθόδους, καθώς και ένα τρόπο αξιολόγησης που να επιβεβαιώνει, ότι οι στόχοι εκπληρώθηκαν.

ΜΑΘΗΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ

Η τυπικής μορφής μάθηση, η οποία διευθύνεται από άλλους, περιλαμβάνει ένα άτομο πέραν από τους μαθητευόμενους, ο/η οποίος/-α επιλέγει τους μαθησιακούς στόχους, τον τρόπο εκπλήρωσης των στόχων και πώς θα πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση, ώστε να επιβεβαιώνει, ότι οι στόχοι εκπληρώθηκαν. Αυτή η μορφή μάθησης είναι πιθανόν η πιο αναγνωρισμένη, καθώς συμπεριλαμβάνει τη προσέγγιση προς τη μάθηση που χρησιμοποιείται σε πανεπιστήμια, σε κολλέγια και σε κέντρα κατάρτισης. Αυτή η μορφή μάθησης τυπικά παραχωρεί διπλώματα και πιστοποιητικά. Αξίζει να σημειωθεί, ότι αν και η τυπική μάθηση είναι άμεσα διαθέσιμη στα εκπαιδευτικά ιδρύματα, συνήθως αφορά μάλλον γενικό περιεχόμενο, γεγονός το οποίο σημαίνει, ότι τα προγράμματα σπουδών προσανατολίζονται γύρω από την ικανοποίηση των αναγκών της πλειονότητας των εκπαιδευομένων και δε μπορούν να προσαρμοστούν στις ανάγκες του καθενός. Συνεπώς, οι σπουδαστές ίσως να πληρώνουν τα διδάκτρα σπουδών, για να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες, τις οποίες μπορεί να μη χρειάζονται πραγματικά. Ακόμα μια μορφή τυπικής μάθησης, διευθυνόμενης από άλλους αποτελούν τα προγράμματα ανάπτυξης των εργαζομένων. Στα προγράμματα καταγράφονται οι στόχοι επιδόσεων των εργαζομένων, οι τρόποι και οι προθεσμία επίτευξης τους, καθώς και ποιος θα επιβεβαιώσει την επίτευξή τους. Η τυπική κατάρτιση, διευθυνόμενη από άλλους, μπορεί να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική στη παροχή βοήθειας στους μαθητευόμενους, ώστε να αποκτήσουν γοργά τις επιθυμητές γνώσεις και δεξιότητες. Ένα μειονέκτημα είναι ότι οι μαθητευόμενοι μπορεί να γίνουν κάπως παθητικοί, όντας στηριζόμενοι πάνω στον εμπειρογνώμονα για να τους υποδείξει τα όσα πρέπει να κάνουν και πότε.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ

Πολλοί διευθυντές, συμπεριλαμβανομένου των διευθυντών ανθρωπίνου δυναμικού, πιστεύουν εσφαλμένα, ότι η παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους εξασφαλίζεται μέσω της χορήγησης χρηματικών ανταμοιβών και άλλων προνομίων. Σύντομα αντιλαμβάνονται, ότι αυτού του είδους τα προνόμια θεωρούνται δεδομένα και ότι τα χρήματα δεν αποτελούν το κλειδί για τη παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους. Η επαγγελματική και ενιαία διαχείριση, στα πλαίσια ενός καλού εργασιακού περιβάλλοντος αποτελεί την βάση για την οικοδόμηση της παροχής κινήτρων στους εργαζόμενους. Ενώ τα υψηλά ποσοστά κινητικότητας του προσωπικού εκφράζουν το χαμηλό ηθικό και την έλλειψη κινήτρου, όταν προσεγγίσουμε το θέμα διαφορετικά, η απουσία κινητικότητας οδηγεί γρήγορα στην αποθάρρυνση, καθώς οι εργαζόμενοι στερούνται τη δυνατότητα κινητικότητας και κατεύθυνσης προς τα εμπρός. Είναι ενάντια στη φύση του ανθρώπου να παραμένει στάσιμος, ασκώντας τα ίδια καθήκοντα καθημερινά, χωρίς καμία προοπτική για αλλαγή στη ρουτίνα του ή για ευκαιρίες ανέλιξης. Ορισμένες φορές, αφού οι διευθυντές διαβάσουν σχετικά με ένα θέμα ή παρακολουθήσουν μια διάλεξη, εμπλουτίζουν την απασχόληση με τρόπο λανθασμένο, προσθέτοντας ευθύνες στους προϊστάμενους και τους υπαλλήλους τους, οι οποίες δεν είναι αμειβόμενες. Αυτό οδηγεί σε ένα αίσθημα εκμετάλλευσης και επιτυγχάνει το αντίθετο αποτέλεσμα. Μια αποτελεσματική τεχνική κατάρτισης, η οποία συνεπάγεται τη παροχή κινήτρων στους μαθητευόμενους είναι η εκπαίδευση εργαζομένων σε διαφορετικούς ρόλους. Οι προϊστάμενοι τμημάτων, οι βοηθοί και οι εργαζόμενοι μπορούν να εκπαιδευτούν σε διάφορους ρόλους στο ίδιο τμήμα ή σε διαφορετικά τμήματα.

2) ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

α) Δραστηριότητα γνωριμίας «στάσιμο του πάγου»

Οι μαθητευόμενοι κάθονται σε κύκλο. Το πρώτο άτομο αρχίζει αναφέροντας το όνομά του/της, καθώς και ένα χαρακτηριστικό του/ της που να σχετίζεται με αυτό. Για παράδειγμα:

- Είμαι η **Ζωή** (όνομα) και μου αρέσει να ζωγραφίζω (μια δραστηριότητα, η οποία να αρχίζει με το πρώτο γράμμα του ονόματος του ατόμου).
- Είμαι η **Υβόννη** (όνομα) και είμαι υπομονετική (ένα χαρακτηριστικό, το οποίο να αρχίζει με το πρώτο γράμμα του ονόματος του ατόμου).

Το επόμενο άτομο θα πρέπει να επαναλάβει τη πρόταση του πρώτου ατόμου και να συμπληρώσει τη δική του/της. Το τρίτο άτομο θα πρέπει να επαναλάβει τις πρώτες δύο προτάσεις και να συμπληρώσει τη δική του/της. Η δραστηριότητα συνεχίζεται, μέχρις ότου όλοι οι συμμετέχοντες παρουσιάσουν τον εαυτό τους. Πέραν από τις λέξεις, οι μαθητευόμενοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν κινήσεις ή χειρονομίες, ώστε να περιγράψουν καλύτερα τον εαυτό τους με τις λέξεις που χρησιμοποίησαν.

β) Δραστηριότητες εργαστηρίου για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων

Παγόβουνο

Ο εκπαιδευτής τοποθετεί στο έδαφος ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού με το περίγραμμα ενός παγόβουνου και ζητά από τους συμμετέχοντες να καθίσουν γύρω του. Ακολούθως, ο εκπαιδευτής μοιράζει στους μαθητευόμενους κάρτες με αναγραμμένα διάφορα χαρακτηριστικά, τις οποίες θα τοποθετήσουν στο παγόβουνο αναλόγως με το τι θεωρούν περισσότερο/ λιγότερο σημαντικό.

Ο εκπαιδευτής μπορεί να αρχίσει μια συζήτηση με τους μαθητευόμενους αναφορικά με το παγόβουνο και να τους ενθαρρύνει να συγκρίνουν τα παγόβουνα τους μεταξύ τους.

Καφέ του Κόσμου (World Café)

Το Καφέ του Κόσμου αποτελεί μια μέθοδο για τη δημιουργία μιας συνομιλίας συνεργατικής μάθησης με θέμα σημαντικές ερωτήσεις, μέσω της καινοτόμας διδασκαλίας στη τάξη.

ΚΑΝΟΝΕΣ:

- Οι μαθητευόμενοι κάθονται στα τραπέζια, τα οποία είναι τοποθετημένα υπό τη μορφή καφετέριας ή σε ομάδες.
- Ο εκπαιδευτής μπορεί να προετοιμάσει (τουλάχιστον τρεις) διαδοχικούς κύκλους συζητήσεων, διάρκειας περίπου 20 λεπτών ο καθένας.
- Ο εκπαιδευτής εμπλέκει τους μαθητευόμενους θέτοντας ερωτήσεις ή συζητώντας θέματα ουσιαστικής σημασίας, χρησιμοποιώντας τους βασικούς όρους.
- Μετά το πρώτο κύκλο ερωτήσεων, ο εκπαιδευτής μπορεί να ζητήσει από ένα μαθητευόμενο να παραμείνει στο τραπέζι, ως ο «οικοδεσπότης του τραπέζιου» για τον επόμενο γύρο, ενώ οι υπόλοιποι διαδραματίζουν το ρόλο των ταξιδιωτών ή των «πρεσβευτών των εννοιών». Οι ταξιδιώτες φέρουν μαζί τους τις βασικές ιδέες, τα θέματα και τις ερωτήσεις για τις νέες συνομιλίες, ενώ ο οικοδεσπότης του τραπέζιου καλωσορίζει τη νέα ομάδα ταξιδιωτών.
- Μέσω της παροχής ευκαιριών στους συμμετέχοντες, ώστε να κινηθούν μεταξύ των διαφόρων κύκλων συζητήσεων, οι ιδέες, οι ερωτήσεις και τα θέματα αρχίζουν να σχετίζονται και να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά το τέλος του δεύτερου ή του τρίτου γύρου συζητήσεων, όλα τα τραπέζια ή οι ομάδες στο δωμάτιο θα έχουν ενημερωθεί για το περιεχόμενο των προηγούμενων εισηγήσεων.
- Κατά τη διάρκεια του τελευταίου κύκλου διαλόγου, οι μαθητευόμενοι μπορούν, είτε να επιστρέψουν στο αρχικό τους τραπέζι, ώστε να συγκεντρώσουν τα ευρήματά τους, είτε να εξακολουθήσουν να ταξιδεύουν σε νέα τραπέζια.
- Ο εκπαιδευτής μπορεί να θέσει την ίδια ερώτηση σε ένα ή περισσότερους γύρους ή να θέσει διαφορετικές ερωτήσεις σε κάθε γύρο, για να επεκτείνει πάνω στην έρευνα και να βοηθήσει να διεξαχθεί σε βάθος.

Φραγμοί στην εκπαίδευση

Αυτή η συνεδρία θα εστιάσει στους φραγμούς που παρουσιάζονται στην εκπαίδευση ή τη πρόσβαση στα σχολεία. Υπάρχουν διάφορα αίτια, για τα οποία οι μαθητές εγκαταλείπουν το σχολείο. Εμείς θα εξετάσουμε τα αίτια που βασίζονται στο πολιτισμό και πώς αυτά συνδέονται με τη πολυπολιτισμική εκπαίδευση.

Ζητήστε από κάθε άτομο να αναλογιστεί ένα αίτιο, το οποίο να συνδέεται με τον πολιτισμό και που να αποτρέπει ή που να κάνει τη φοίτηση στο σχολείο δύσκολη.

Θα ζητηθεί από τους μαθητευόμενους να σχηματίσουν μικρές ομάδες (των 3 έως 5 ατόμων). Ζητήστε από κάθε ομάδα να δημιουργήσει μια λίστα με όλα τα αίτια που μπορούν να σκεφτούν.

Θα ζητηθεί από τη κάθε ομάδα να επιλέξει δύο από τα αίτια που συλλογίστηκαν και να επινοήσουν τουλάχιστον δύο ενέργειες που μπορούν κάνουν οι εκπαιδευτικοί, το σχολείο ή η κοινότητα, ώστε να περιορίσουν το φραγμό αυτό. Ο εκπαιδευτής θα καθοδηγήσει μια συζήτηση, για να καταλήξουν στο συμπέρασμα ποια είναι η καλύτερη μέθοδος διδασκαλίας, προκειμένου να περιοριστεί η εγκατάλειψη του σχολείου σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.

Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τη λίστα με τα αίτια/ τους φραγμούς της στην ολομέλεια. Γράψτε όλα τα αίτια/ όλους τους φραγμούς σε ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού και αναρτήστε το στο τοίχο. Ζητήστε από κάθε ομάδα να αναφέρει τις λύσεις της και καταγράψτε τις σε ένα ξεχωριστό φύλλο χαρτιού, το οποίο θα αναρτήσετε στο τοίχο δίπλα από τη λίστα με τους φραγμούς.

Μετά την ολοκλήρωση της ολομέλειας, οι μαθητευόμενοι θα δημιουργήσουν μια λίστα με τους φραγμούς που παρουσιάζονται στην εκπαίδευση σε συνάρτηση με την εισήγησή τους, ως προς την επίλυση των φραγμών αυτών.

Θετικές σχέσεις

Στα πλαίσια αυτού του εργαστηρίου, οι μαθητευόμενοι θα ασχοληθούν με τη μέθοδο *επίλυσης προβλημάτων*. Στο πρώτο μέρος του εργαστηρίου, οι δύο ομάδες θα δουλέψουν πάνω σε δύο προβληματικές καταστάσεις.

Κάθε ομάδα θα καταπιαστεί με μια διαφορετική προβληματική κατάσταση:

Η πρώτη προβληματική κατάσταση θα επικεντρωθεί σε μια ομάδα ατόμων που αποφεύγει να περνάει χρόνο και να συνεργάζεται με το ένα μέλος της ομάδας.

Η δεύτερη προβληματική κατάσταση θα εστιάσει σε ένα μέλος της ομάδας που αποφεύγει να συνεργαστεί με την υπόλοιπη ομάδα.

Οι μαθητευόμενοι θα εργαστούν στις ομάδες για περίπου 20 λεπτά. Θα συζητήσουν το πρόβλημα και θα επιχειρήσουν να το επιλύσουν. Επίσης, οι μαθητευόμενοι θα είναι σε θέση να καταγράφουν διάφορες λύσεις σε μια λίστα. Αφού ολοκληρώσουν, θα τη παρουσιάσουν στους υπόλοιπους μαθητευόμενους σε διάστημα 15 λεπτών και θα συμφωνήσουν για τις πιθανές λύσεις, στα πλαίσια μιας συλλογικής συζήτησης.

Στο δεύτερο μέρος του εργαστηρίου, προτείνεται όπως οι ομάδες ασχοληθούν με το ίδιο πρόβλημα, προσπαθώντας να βρουν διαφορετικές προσεγγίσεις και λύσεις.

Επίσης, στη περίπτωση αυτή το χρονοδιάγραμμα μπορεί να εφαρμοστεί όπως πιο κάτω:

- 20 λεπτά στις ομάδες, δουλεύοντας πάνω στο πρόβλημα
- 15 λεπτά για την ανταλλαγή εμπειριών και τη συζήτηση.

Εσωτερικός διάλογος

Ο εκπαιδευτής θα παρουσιάσει ορισμένες κάρτες, οι οποίες θεωρούνται ως βασικοί όροι που συνδέονται με την αυτοεκτίμηση και την αυτοπεποίθηση. Οι μαθητευόμενοι θα εργαστούν σε ζευγάρια.

Οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να σκεφτούν κάτι που αποτέλεσε έναυσμα για μια αρνητική σκέψη και ακολούθως, να προσδιορίσουν την αρνητική αυτή σκέψη. Θα αναλογιστούν αναφορικά με το/(τα) συσχετιζόμενο/(-α) συναίσθημα(-τα) που προκύπτει, όταν εκφράζουν την αρνητική σκέψη μεγαλόφωνα. Οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να υποδυθούν το συναίσθημα αυτό στο ζευγάρι τους, ανεξαρτήτως αν είναι θυμός, θλίψη, ενοχή, απέχθεια ή οποιοδήποτε άλλο συναίσθημα. Στο τέλος, οι μαθητευόμενοι θα σκεφτούν σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία δεν επαρκούν για να υποστηρίξουν τη σκέψη αυτή. Μεγάλο μέρος του αρνητικού μας εσωτερικού διαλόγου αποτελεί γνωστική διαστρέβλωση, όπως για παράδειγμα, η υπερβολή και η επικέντρωση σε κάτι αρνητικό. Στο τέλος της δραστηριότητας, οι μαθητευόμενοι θα έχουν την ευκαιρία να αναλογιστούν μια εναλλακτική σκέψη, η οποία θα συνάδει με την αλήθεια, ωστόσο θα φέρει ένα θετικό μήνυμα.

Προσδιορίζοντας τις πεποιθήσεις

Ο εκπαιδευτής επεξηγεί τη δραστηριότητα στους μαθητευόμενους. Οι μαθητευόμενοι μπορούν να χωριστούν σε τρεις ομάδες (μπλε, κόκκινη, πράσινη), επιλέγοντας τυχαία τις μπλούζες με τα αντίστοιχα χρώματα από ένα κουτί. Κάθε χρώμα αντιπροσωπεύει μια άποψη: Η μπλε μπλούζα αντιπροσωπεύει την άποψη «Δεν είμαι άξιος», η πράσινη την άποψη «Δεν είμαι σίγουρος αν είμαι άξιος» και η κόκκινη την άποψη «Είμαι άξιος». Μέσω της υπόδυσης ενός θεατρικού έργου, οι μαθητευόμενοι θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν τις πεποιθήσεις τους αναφορικά με ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να προσδιορίσουν τρεις βασικές αρνητικές πεποιθήσεις, καθώς και τρεις λόγους, για τους οποίους κάθε πεποίθηση είναι αναληθείς.

γ) Ατομικές δραστηριότητες

Διαδραστική μέθοδος με ενήλικες στη πράξη

Εισηγείται, όπως ο εκπαιδευτής χρησιμοποίησε το βίντεο *Είμαι το πιθανό άτομο;* που συμπεριλαμβάνεται στους πόρους βίντεο του Ο2.

Ο εκπαιδευτής επεξηγεί, ότι ο στόχος της δραστηριότητας είναι η δημιουργία του κύκλου/ τροχού της ενσωμάτωσης. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει επίσης να παρέχει ορισμένες βασικές πληροφορίες αναφορικά με το βίντεο.

Ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν αναφορικά με το κύκλο/ τροχό της ενσωμάτωσης, καθώς παρακολουθούν το βίντεο. Ίσως χρειαστεί να το παρακολουθήσουν και δεύτερη φορά.

Ακολούθως, οι μαθητευόμενοι μπορούν να συμπληρώσουν τους κύκλους/ τροχούς ενσωμάτωσης τους. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να ενθαρρύνει μια σύντομη συζήτηση μεταξύ των μαθητευομένων.

Προκαταλήψεις και στερεότυπα

Ο εκπαιδευτής θα πρέπει προβάλλει ένα βίντεο με θέμα τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, ώστε να εισάγει τους μαθητευόμενους στο θέμα.

Προτείνεται, όπως ο εκπαιδευτής εξηγήσει στους μαθητευόμενους, ότι ο σκοπός της δραστηριότητας είναι η ανάπτυξη και η εξάσκηση της ικανότητας παρατήρησης.

Ανοίγοντας τις πόρτες

Ο εκπαιδευτής μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα βίντεο από τη λίστα με τους πόρους βίντεο του Ο2, να μοιράσει αντίτυπα του ενημερωτικού εντύπου «*Είμαι το πιθανό άτομο;*» στους μαθητευόμενους και να εξηγήσει το σκοπό της δραστηριότητας.

Ο εκπαιδευτής μπορεί να ζητήσει από τους μαθητευόμενους να παίρνουν σημειώσεις, ενώ παρακολουθούν το βίντεο. Αφού ολοκληρωθεί η προβολή, τους ζητά να προσδιορίσουν τους τομείς στους οποίους θα πρέπει να επικεντρωθούν οι προσπάθειες για την επίτευξη της κοινωνικοπολιτικής ενσωμάτωσης.

δ) Δραστηριότητα αξιολόγησης

Κάθε εργαστήριο μπορεί να αξιολογηθεί από τους μαθητευόμενους, χρησιμοποιώντας δύο διαφορετικές μεθόδους και τονίζοντας τη πτυχή της αξιολόγησης της διαδικασίας.

Κάθε εργαστήριο θα αξιολογηθεί από τους μαθητευόμενους, χρησιμοποιώντας δύο διαφορετικές μεθόδους, οι οποίες εστιάζουν σε ξεχωριστές πτυχές της αξιολόγησης:

- Αξιολόγηση της επίδρασης που η δραστηριότητα είχε στους μαθητευόμενους (αλλαγές στη συμπεριφορά, στα αποτελέσματα και στα συναισθήματα). Η δραστηριότητα θα βασιστεί στην εκτέλεση μιας ενέργειας με διαφορετική ένταση ως προς το βαθμό εκτίμησης της δραστηριότητας.
- Αξιολόγηση της διαδικασίας- οι μαθητευόμενοι θα συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο, με βάση πώς αξιολογούν τα αποτελέσματα του έργου και τους τρόπους επίτευξης των στόχων του.

Το ερωτηματολόγιο μπορεί να παραδοθεί και ηλεκτρονικά, ωστόσο προτείνεται να χρησιμοποιηθεί ένα έντυπο ερωτηματολόγιο, το οποίο θα συμπληρωθεί από τους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της παρούσας συνεδρίας.

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2017-1-FR01-KA204-037126

